

४६५७

श्री गुसांठल कृत

अष्टाक्षर विवरणनुं

गुण राती भाषांतर

पुष्टिभार्जना वैप्रणवभाषयाने भाटे.

(श्री आचार्यल महाप्रभुल कने वंदन कराने अमती कृपाथी).

छपावी प्र सिद्ध करनार,

माधवपुर नीवासी

गिरीनारा आह्वाणु जनि, देवाशंकर

धी "गोवर्धन मुद्रालय" भा

मुद्रालय

नोड

૪૯૫૭

શ્રી ગુસાંધજી કૃત

અષ્ટાક્ષર વિવરણનું ગુજરાતી ભાષાંતર

પુષ્ટિમાર્ગના વૈષ્ણવભાઈચાને માટે.

(શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજીને વંદન કરીને એમની કૃપાથી)

છપાવો પ્રસિદ્ધ કરનાર,

માધવપુરનીવાસી

ભિરીનારા બ્રાહ્મણ જાનિ, રેવાશંકર વેલજી.

ધી "જોવર્ધન મુદ્રાલય" માં મુદ્રિત કર્યું.

સુખ્યર્થઃ

સંવત્ ૧૯૪૮.

નોંધાવર છ ગ્યાના.

આ ગ્રંથની સઘળી માલિકી સન ૧૮૬૭ ના આક્ટ પ્રમાણે
કર્તાએ સ્વાધીન રાખી છે.

પ્રસ્તાવના.

આ “અષ્ટાક્ષર વિવરણ” નામનો લઘુ ગ્રંથ પુષ્ટિમાર્ગીય વૈષ્ણવ ભાઈચોની સેવામાં મૂકતાં તે સંબંધી સંક્ષિપ્ત ખીના જણાવવાની રજા લઉં છું.

આ “અષ્ટાક્ષર વિવરણ” નામનો નહાનો ગ્રંથ શ્રી ગુસાંઈજી વિકૃલનાથજી કૃત વ્રજભાષામાં પ્રસિદ્ધ છે. તે ઘણો જૂનો અને નાશવંત અવસ્થામાં જોઈને મેં તેનું ગૂંજરાતી ભાષામાં ભાષાંતર કર્યું છે. એ ગ્રંથ ઘણો નહાનો હોવાથી તે સાથે બેઠક ચરિત્ર એટલે શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજીની ચોરાશી બેઠક છે, શ્રી ગુસાંઈજી શ્રી વિકૃલનાથજીની અઠ્યાવીશ બેઠક છે, શ્રી ગિરિધરજીની ત્રણ બેઠક છે, અને શ્રી ગોકુલનાથજીની તેર બેઠક છે. તે ક્યા ક્યા સ્થલમાં પિરાજો છે તેનું સંક્ષિપ્ત વર્ણન, અને શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજીની પાદુકા ભૂતલ ઉપર ચૌદ ખીરાજો છે તે ક્યા ક્યા સ્થલમાં પિરાજો છે તેની યાદી, તથા સ્વરૂપપ્રકાશ એટલે શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજીનાં સેવ્ય સ્વરૂપ ૩૬ છે, અને શ્રી ગુસાંઈજી શ્રી વિકૃલનાથજીનાં સેવ્ય સ્વરૂપ ૧૦ છે. તે ક્યા ક્યા વૈષ્ણવોને માથે પધરવેલ અને હાલ કોને માથે તથા ક્યા ક્યા સ્થલમાં પિરાજો છે તેનાં વર્ણનનો સ્વરૂપનાં પ્રાગટ્ય સાથે સમાવેશ કર્યો છે.

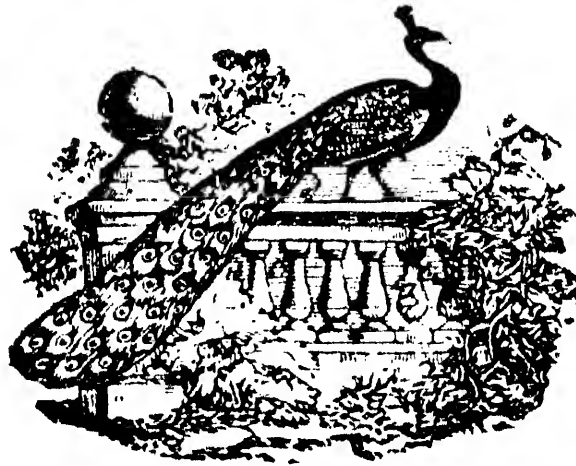
આ ગ્રંથનું ભાષાંતર કરવામાં પુષ્ટિમાર્ગને અનુસરીને ભાષાની પ્રૌઢીને જાળવવા માટે ખૂબ સાવચેતી રાખવામાં આવી છે; પરંતુ કોઈ ઠેકાણે અનુચિત તથા અયોગ્ય ભૂલચુક લખાઈ ગઈ હોય તો કૃપાદૃષ્ટિથી સુધારી મારી અજ્ઞાનતા ઉપર માફ કરશો. એજ વિનંતિ. વળી સુર વૈષ્ણવજન પ્રત્યે મારી એ પ્રાર્થના છે કે, નજરચુકથી કંઈ પણ ભૂલ રહી ગઈ હોય તો મારા ઉપર ક્ષમા કરી સુધારી વાંગવું.

આ અંથ છપાવી પ્રસિદ્ધ કરવામાં મારા પરમ પ્રિય મિત્ર જ્ઞેશી
 ધરમશી ગોપાલજી. તથા જ્ઞેશી રણછોડદાસ મમલાણી અને દાં ગદ-
 વજી પ્રયાગજી તથા ભટ નરોત્તમ વિખણરામ. જ્ઞેઓ વ્યાપારી અને
 વૈષ્ણવજન છે. જ્ઞે સહયુક્ત્યો તરફથી પણ મને સારો આશ્રય મળ-
 વાથી તેઓનાં મુઆરક નામો આ પુસ્તક સાથે મારી યાદદાસ્ત સાથે
 જ્ઞેડી રાખું છઉં. તથાસ્તુ શુભંભવતુ.

મુંબઈ. ભુલેશ્વર યજ્ઞર,)
 પત્ર.વડી તથા દડીયાની દુકાન.)

રેવાશંકર વેલજી જ્ઞની,
 વૈષ્ણવ સંપ્રદાયનાં પુસ્તકો

પ્રસિદ્ધ કરનાં.

૪૯૫૭

શ્રી ગુસાંઈજી કૃત

શ્રી અષ્ટાક્ષર વિવરણનું ગુજરાતી ભાષાંતર

મંગલાચરણ.

શ્રીકૃષ્ણાયનમઃ ॥ શ્રીગોપીજનવલ્લભાયનમઃ ॥ શ્રીમદાચાર્ય

ચરણકમલેભ્યોનમઃ ॥ શ્રીગુસાંઈજી પરમદયાલવેનમઃ ॥

ચિંતા સંતાન હંતારો યત્પાદાંબુજરેણવઃ ॥

સ્વીયાનાંતાન્નિનાચાર્યાન્પ્રણમામિ મુહુર્મુહુઃ ॥ ૧ ॥

યદનુગ્રહતોજંતુઃ સર્વ દુઃખાતિગોભવેત્ ॥

તમહં સર્વદા વંદે શ્રીમદ્વલ્લભનંદનમ્ ॥૨॥

ભાવાર્થઃ—જેના ચરણકમલની રેણુ ભક્તજનની વિસ્તાર પામેલી ચિંતાને હરે છે, શ્રી મદ્વલ્લભાચાર્યજીને હું વારંવાર પ્રણામ કરું છું જેના અનુગ્રહથી પ્રાણી સર્વ દુઃખથી પાર પડે તેવા શ્રી મદ્વલ્લભનંદન (શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી શ્રી ગોસાંઈજી)ને હું સર્વદા વંદન કરું છું.

अथ श्री हरिदासो विरचित शरणाष्टक प्रारंभ

स्वामिनी चिंतयायित भेद भिन्न मुष्मांशुञ्ज
 नमन्नयन युगल सकृष्णुःशरणुंभम ॥१॥
 मनोज्ञभाव लरितो भाव पनमन सारित
 मिलन व्याकुल मना सकृष्णुःशरणुंभम ॥२॥
 विश्वास श्रुष्पद्वंदनो मधुराधर पक्षव
 मुरलीनाद निरने सकृष्णुःशरणुंभम ॥३॥
 निकुंज मंदिरातस्थः सुष्प पक्षवतल्पक
 प्रती क्षमानस्वप्राप्ति सकृष्णुःशरणुंभम ॥४॥
 वियोगभाव विहसद्वददनांशुञ्ज सुंदर
 व्याकार्णय ललिइतं सकृष्णुःशरणुंभम ॥५॥
 मुंचन्नश्चिणि विलुडत् गायन्मत्त धव ध्वयित्
 नृत्यंरसासक्तमना सकृष्णुःशरणुंभम ॥६॥
 सयान ज्येकलस्तल्पे स्वप्न संणंध सिद्धये
 प्रभोधपश्चातापोयः सकृष्णुःशरणुंभम ॥७॥
 रसात्म रसरीतज्ञो रासलीला परायणुं
 रसात्म गोपीरसिकः सकृष्णुःशरणुंभम ॥८॥

શ્રી કૃષ્ણાયનમઃ શ્રી ગોપીજનવલ્લભાયનમઃ
શ્રી મહાચાર્યચરણકમલેભ્યોનમઃ

હવે શ્રી ગુસાંઘજી આપ કહે છે કે, જ્યારે શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજી આપ ભૂતલને વિષે દૈવીજીવના ઉદ્ધારાર્થે પ્રકટ થયા ત્યારે શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજીએ વિચાર્યું કે દૈવીજીવ તો શ્રી ભગવાનથી અલગા રહી ભૂતલને વિષે પ્રકટ થયા છે તેથી તેમને અનેક જન્મ લેવા પડે છે; તેથી અનેક જન્મને લીધે આ સૃષ્ટિમાં ભટકતા ફરે છે; પણ કંઈ સ્વાર્થ થાતો નથી અને માયાવાદી આસુરી જીવનો સંગ કરીને દૈવીજીવ પોતાનું સ્વરૂપ ભુલી ગયા છે. તેણે કરીને શ્રી ભગવાન પુરણપુરુષોત્તમથી વીમુખ થઈ રહ્યા છે તેથી તેમને કંઈ શ્રી ભગવાનની પ્રાપ્તિ થતી નથી અને શ્રી કૃષ્ણરસ વગર થયા છે તેથી તેવા દૈવીજીવને જોઈને શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજી આપ પરમ દયાલુ છે વાસ્તે દૈવીજીવનો ઉદ્ધાર ઠેકવી રીતે થાય તેનો વિચાર આપને થયો.

કે જ્યારે શ્રી ઠાકોરજીને શરણે દૈવીજીવ આવે ત્યારેજ કૃતાર્થ થાય, પરંતુ ખીજાં અનેક સાધનથી તો જીવ કદી પણ કૃતાર્થ થાય નહીં. તેથી શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજીએ

જીવના ઉપર કૃપા કરી શરણુ લઈને (શ્રી અષ્ટાક્ષર મંત્ર) તેજ સમય પ્રગટ કરી દૈવીજીવને દાન દીધું. કમંદે, આપે અષ્ટાક્ષર મંત્રમાંનીજ દૈવીજીવના ઉપર ઘણીજ કૃપા કીધી છે, શાથી જે આ મંત્રનું દાન આપતાં જીવને નવધાભક્તિનું દાન આપ્યું છે. ત્યાં નવધાભક્તિ કઈ કઈ છે તે કહે છે:—

પ્રથમ તો શ્રવણુ, કીર્તન, સ્મરણુ પાદસેવન, અર્યન, વંદન, દાસ્ય, સખ્ય, અને આત્મનિવેદન. તેથી આત્મા નિવેદનપર્યંત નવમી ભક્તિનું દાન શ્રીમદ્વાચાર્યજી મહાપ્રભુજીએ શરણુ મંત્ર દઈ સિદ્ધ કીધું છે. વાસ્તે આ નવધાભક્તિ તો બ્રહ્માદિકથી અથવા કોઈથી પણ સિદ્ધ થઈ નથી તો આ જીવથી ક્યાંથી સિદ્ધ થાય? કમ જે શ્રવણુભક્તિ તો એક પરીક્ષત રાજાએ ભગવાનના યશ સાંભળવામાં સિદ્ધ કરી છે, અને ખીજી ભક્તિ કીર્તન તે શ્રી શુકદેવજી મુનિએ ભગવત કીર્તન કરવામાં સિદ્ધ કરી છે, ત્રીજી ભક્તિ સ્મરણુભક્તિ તે પ્રહ્લાદજીએ હરિસ્મરણુ કરી સિદ્ધ કરી છે, ચોથી ભક્તિ પાદસેવન તે શ્રી લક્ષ્મીજીએ ભગવાનના ચરણાર્વિંદની સેવાથી સિદ્ધ કરી છે, પાંચમી ભક્તિ અકૂરજીએ વંદન કરી સિદ્ધ કરી છે, છઠી દાસ્યભક્તિ હનુમાનજીએ શ્રી ભગવાનનું દાસત્વ કરી સિદ્ધ કરી છે, સાતમી અર્યન (પૂજન) ભક્તિ પૃથુરાજાએ સિદ્ધ

કરી છે; અને આઠમી સખ્ય (સુદ્રઢભાવ) ભક્તિ અર્જુને સિદ્ધ કરી છે, નવમી આત્મનિવેદન ભક્તિ બલીરાજને શ્રી ભગવાનને સર્વસ્વ અર્પણ કરવામાં સિદ્ધ કરી છે. એ સર્વે ભક્તિથી શ્રેષ્ઠગતીને પામ્યા. જે કે તેતો એવા સામર્થ્યવાન હતા તેાપણ તેઓએ મહાકષ્ટથી એક એક ભક્તિ સિદ્ધ કરી છે; પણ નવે ભક્તિઓ તે કાઈથી પણ સિદ્ધ થઈ શકી નથી, વાસંત આ કળિકાળના જીવમાં એટલી સામર્થ્યતા ક્યાંથી હોય જે એટલી ભક્તિના સાધનમાં તે એક પણ સાધન કરી શકે. પરંતુ શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજી તેા સાક્ષાત્ પૂર્ણપુરૂષોત્તમ છે. શ્રી કૃષ્ણચંદ્ર શ્રીગોવર્ધનદ્વર મુખાર્ષિંદરૂપ આપ છે. કર્તું અકર્તું અન્યથાકર્તું સર્વ સામર્થ્યવાન છે તેથી દેવીજીવના ઊપર અનુગ્રહ હર્યો. દેવીજીવે શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજીની પાસે આવી શરણ મંત્ર લીધો તે સમયે નવે ભક્તિની સિદ્ધિ થઈ તેમાં કાંઈ સંદેહ નહીં, કેમ કે શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજી તેા સાક્ષાત્ પૂર્ણબ્રહ્મ છે. તેથી પૂર્ણપુરૂષોત્તમનો આપેલો જે પદાર્થ હોય તે તત્કાલ ક્ષતિ થાય તેમાં કાંઈ સંદેહ નહીં. માટે શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજીનો પ્રતાપ એવો છે; પરંતુ જીવની યુદ્ધિ સ્થિર રહેતી નથી તેથી મનમાં એવું વિચારે કે શું આ રીતથી, આ મંત્રથી ક્ષણ સિદ્ધ થશે કે નહીં. થશે એ સંદેહ દેવીજીવના

મનમાં રહ્યો તેથી એ સંદેહને લીધે શ્રીમદ્વાચાર્યજી મહા-
પ્રભુજીએ અષ્ટાક્ષર મંત્ર કહ્યો છે તેનો ભાવ શ્રી ગુસાંઈજી
(શ્રીનિકલનાથજી) કહે છે.

કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણેતિ એવું કહીને એ જાણાવ્યું કે અહર્નિશ
શ્રી કૃષ્ણ એવું જે નામ તે મૂખથી કહેતાં રહેવું.

એક ક્ષણમાત્ર પણ શ્રી કૃષ્ણ નામનું સ્મરણ કર્યાવિન
રહેવું નહીં.

કેમકે એ નામ તત્કાલ ત્રિવિધ તાપનો નાશ કરે છે ; અને
સત્વ, રજ તથા તમતાની નિવૃત્તિ આપે છે તેથી પુનઃ પુનઃ
વારંવાર શ્રીકૃષ્ણુઃશરણુંમમ એમ કહેતાં રહેવું. જે ક્ષણમાં
શ્રી કૃષ્ણ નામનો ઊચ્ચાર ન થાય તે ક્ષણમાં આસુરભાવની
પ્રાપ્તિ થાય છે. અને જ્યારે આસુરભાવ પ્રાપ્ત થાય તે સમે ભગવત
સેવા ભગવત દર્શન અને ભગવત આશ્રયમાંથી મન છુટી જાય
અને જ્યારે ભગવત સેવામાંથી મન છુટ્યું ત્યારે ભગવત
સેવામાંથી વિમુખ થયો અને જ્યારે ભગવત સેવા અને ભગવત
દર્શનમાંથી મન છુટ્યું ત્યારે શ્રી ઠાકોરજીમાંથી પણ વિમુખ
થયો. શ્રી ઠાકોરજીથી વિમુખ થયા ત્યારે ભગવત ભજન કીર્તન-
માંથી પણ મન છુટી જાય અને પછી ભગવત આશ્રય પણ
છુટી જાય છે. અને ભગવત આશ્રય છુટ્યો ત્યારે તો અલૌ-

કિક સધગો પદાર્થ કંઈ રહ્યો નહીં, અને અલૌકિક પદાર્થ સધગો છુટયો ત્યારે તો આ ઠવળ લૌકિક થઈ જાય અને જ્યારે લૌકિકતા પ્રગટ થઈ ત્યારે તો ચિત્તમાં આસુરી આવેશ ઉદ્ભવ થઈ આવે.

અને ચિત્તમાં જ્યારે ઉદ્ભવતા થઈ ત્યારે તો અનેક પ્રતિબંધ ઉપજે, જ્યારે પ્રતિબંધ થયો ત્યારે તો જીવને કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ, અને મત્સરતા ઈત્યાદિ સર્વ દોષ જીવના હૃદયમાં પ્રવેશ થાય અને જ્યારે કામ ક્રોધાદી મત્સરતા પ્રગટ થઈ ત્યારે તો દેહુપણુ પરવશ થયો; અને ઈન્દ્રિય પણુ પરવશ થઈ ત્યારે જીવ મન સધળું પરવશ થયું. જ્યારે જીવ ઈન્દ્રિય દેહુ પરવશ થયાં ત્યારે રોમરો-મમાં લૌકિક વિષય પ્રગટ થઈ જાય; તેને વાસ્તે અષ્ટ પ્રહર ચિત્તની વૃત્તિ વિષયમાં લાગી રહે. તેથી કરીને ભગવત્સ્વરૂપનો આવેશ તો હૃદયમાં આવે નહીં. વાસ્તે કહે છે કે, (વિષયાક્રાંતિ દેહનામનાવેશઃ સર્વથા હરે) એટલે વિષયના આવેશથી સારી સારી વસ્તુ ખાવાનું મન થાય અથવા સારાં સારાં વસ્ત્ર પહેરવાનું મન થાય પછી અણુપ્રસાદી સામગ્રી હોય તે પોતીકા સ્વાદને અર્થે તથા ઈન્દ્રિયોને પુષ્ટિ કરવાને અર્થે પોતે ખાય; અને સુંદર વસ્ત્ર

હાત્તમ શ્રી ઠાકોરજી લાયક હોય તે પોતાના દેહની શોભાને
 અર્થ પોતે પહેરે તથા અક્ષીમ ઈત્યાદીક કુદ્દી વસ્તુનું
 સેવન કરે તેથી અધગિન્મત્તતા થઈને વિષયમાં તત્પર થાય.
 અને જિંચ નીચનો કંઈપણ વિચાર કરે નહીં તથા વિષય-
 રસમાં મગ્ન થઈ સવળા ધર્મનો ત્યાગ કરે અને જો કોઈ
 તેને લક્ષણ છોડાવી દેવાનો બોધ આપે તો તેના ઊપર
 દ્વેષ કરે કોઈનું કહ્યું માને નહીં અને સર્વેની નિંદા કરે.
 એ રીતે કામ ક્રોધે કરીને અષ્ટપ્રહર એમાંજ ચિત્ત રાખે
 તેથી કરીને સર્વસ્વ હાની થાય અને અનેક દોશ ઊપજે
 એવો વિચાર કરીને શ્રી કૃષ્ણના નામનું વારંવાર સ્મરણ
 કરવું, એક ક્ષણ પણ મુખમાંથી છોડવું નહીં. અને કામ
 ક્રોધાદી પડ્ડીપુના દોષને દુર કરવાનો ઉપાય એક શ્રી
 કૃષ્ણનું નામસ્મરણ છે, તેથી શ્રી ગુસાંઈજી (શ્રી વિકલનાથજી)
 એ કહ્યું છે જ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણેતિ ત્રણ વાર ફરી ફરી
 કહ્યું છે. તેથી વારંવાર એજ નામનો ઉચ્ચાર કરવો. ફરી
 શ્રી ગુસાંઈજી (શ્રી વિકલનાથજી)એ કહ્યું છે કે શ્રી કૃષ્ણ
 નામ સદા જપતાં તેનો ભાવર્થ એ છે કે, સદા સર્વદા
 સર્વ કાલવિષે સુતાં, બેસતાં, જગતાં, કામ કરતાં, ઉઠતાં,
 માર્ગ પ્રતિક્રમણ કરતાં, બોલતાં, રાત્રદિન, ઘડી ઘડી,

પળ પળ, ક્ષણ ક્ષણને વિષે, પવિત્રતામાં, અપવિત્રતામાં
 શ્રી કૃષ્ણ નામનો ઊચ્ચાર કરવો ભુક્તવું નહીં. સદા સર્વદા
 શ્રી કૃષ્ણના નામનું સ્મરણ કરવું. શ્રી ગુસાંઈજી (શ્રી
 વિકલનાથજી) આપ કહે છે કે, શ્રી કૃષ્ણ નામ સદા જપવું.
 કેમકે જપ નામ ગૌર્યનું છે. તેથી નામ એવી રીતે
 જપીએ કે જમાં હોઈ ફરકે નહીં અને ખીજું કોઈ સાંભળે
 નહીં. એવી રીતે જપવું શાથી જ આ શ્રી કૃષ્ણ નામ
 કહેવું છે? ગુઠરસમય પદાર્થ છે એમ જણવું. ચાર
 વેદનો પરમ રહસ્ય પદાર્થ છે અને અષ્ટાદશ પુરાણ શ્રી
 મહાભગવતનો સાર પરમરહસ્ય પદાર્થ છે. ખીજું શ્રી
 સ્વામિનીજીનો પરમ રહસ્ય ગઢભાત્રાત્મક સ્વરૂપાત્મક
 પરમરહસ્ય પદાર્થ છે. અને શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજી-
 નો પરમરહસ્ય પદાર્થ છે તેથી સઘળા ગ્રંથનો સાર પર-
 મરહસ્ય એવો પદાર્થ મહા અલૌકિક અષ્ટાક્ષર મંત્ર છે.
 તેથી શ્રી ગુસાંઈજી, (શ્રી વિકલનાથજી) એ કહેવું છે જ
 સદા જપવું. તેથી સદા સર્વદા પરમતત્ત્વ જાણીને સર્વ કાલ-
 વિષે આ શ્રી કૃષ્ણના નામનો જપ કરવો તેમાં એનો નેમ
 નથી જ આટલો જપ કરવો, અથવા અમુક દિવસ સુધી
 કરવો, અથવા અમુક મહિના સુધી કરવો કે આટલા

દિવસ સુધી કરવો તથા સત સહસ્ર અને લક્ષ ઠાટીની
 અવધિપર્યંત આ જીવનો કંઈ નેમ નથી તેથી જ્યારથી
 થયું ત્યારથી નિત્ય અહર્નિશ શ્રધ્યાપૂર્વક જપ કરતાં
 રહેવું. અને જ્યાંસુધી શ્વાસ હોય ત્યાંસુધી પોતાના
 પરમ નિજવ્રત પતિવ્રતા દાસ ધર્મનો સાર રસરૂપ જાણી આ
 મંત્રનો જપ કરવો. જે ક્ષણને વિષે આ જીવ જપ કરે
 નહીં તે ક્ષણને વિષે તેનો પતિવ્રતા ધર્મ સઘળો છુટી
 જાય અને આસુરી વેશ થઈ જાય તેથી કરીને શ્રી ગુસાંઈ-
 જીએ કહ્યું છે જે શ્રી કૃષ્ણ નામ સદા જપવું. માટે
 આગળ કહે છે કે, (આનંદં પરમાનંદં વૈકુંઠ તસ્ય નિશ્ચિતં) તેનો
 ભાવ એ છે જે આનંદ એવું જ્યારે આ જીવ શ્રી કૃષ્ણ
 નામનો ઊચ્ચાર કરે ત્યારે તેના સર્વાંગ એટલે આખા
 શરીરને વિષે આનંદ ઉપજે ત્યાંહાં શ્રી ઠાકોરજીનું જે સંયો-
 ગાત્મક સ્વરૂપ છે તેનો આ જીવને અનુભવ થાય,
 એ ઊપરાંત ખીજું આનંદ આપનાર આ જીવને કાંઈ છેજ
 નહીં. તેથી શ્રી કૃષ્ણ જે શ્રી પૂર્ણપુરુષોત્તમ છે તેનાં
 સાક્ષાત દર્શન થાય અને સર્વ લીલાનો અનુભવ જે છે તે
 આ નામસ્મરણથી થાય છે તેમાં કંઈ સંદેહ ધારવો નહીં.
 વાસ્તે શ્રી ગુસાંઈજીએ કહ્યું છે જે (વૈકુંઠં તસ્યનિશ્ચિતં)

એનો ભાવ એ છે જે જીવ શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજીને
 શરણે આવીને સદા સર્વદા અહર્નિશ શ્રી કૃષ્ણના નામનો
 ઊચ્ચાર કરે છે તેને શ્રી ઠાકોરજી આપણા રમણસ્થલમાં
 જે પ્રજા દેશ છે. શ્રી યમુનાજી શ્રી ગિરીરાજ શ્રી વૃંદાવન
 શ્રી ગોકુલ આદી રમણસ્થલને ત્રિષે આ જીવની સ્થિતી
 (વાસ) કરે એટલે પ્રજા દેશમાં સ્થિતી થઈને સદા સર્વદા
 અહર્નિશ શ્રી ઠાકોરજીની અનેક લીલાનાં દર્શન કરીને
 અનુભવ થાય એવી કૃપા શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજીએ
 આ જીવની ઊપર કરી છે તેથી વૈકુંઠ સંબંધી જે પદાર્થ
 તે શ્રી ગોકુલ શ્રી યમુનાજી શ્રી વૃંદાવન શ્રી ગિરીરાજ
 તેની સમીપ જીવનો વાસ થાય તેમાં કરો પણ સંદેહ
 નહીં, તેથી શ્રી ગુસાંઈજીએ આપે કહેલું છે જે (વૈકુંઠં
 તસ્યનિશ્ચિતં) તેથી આ શ્રી કૃષ્ણ નામ એવો પદાર્થ છે. તે
 અષ્ટપ્રહર સદા સર્વદા ભાવે કરીને શ્રી કૃષ્ણ નામનો
 ઊચ્ચાર જીવે અવશ્ય કરવો. એક એક ક્ષણ ત્રિષે શ્રી
 કૃષ્ણ નામનો અહર્નિશ અવશ્ય જપ કરવો. હવે વળી
 પણ શ્રી ગુસાંઈજી આપ કહે છે જે (યોનુ સ્મરેત્ સદા કૃષ્ણં
 યમસ્તસ્ય કરોતિકિં) એ કહીને જણાવ્યું જે જીવ સદા

સર્વદા શ્રી કૃષ્ણ નામનું સ્મરણ કરે છે તેને કાળાદીકનો ભય થતો નથી, તે શાથી જ શ્રી ભગવાન તો કાળાદીકના નિયામક છે તેથી જ જીવ શ્રીમદ્વાચાર્યજી મહાપ્રભુજીને શરણે આવી શ્રી કૃષ્ણ નામનું સ્મરણ કરે છે તેને કાલાદિક પણ દંડ દેવાને સમર્થ નથી. કેમ જ એવા દૈવીજીવ શ્રી ઠાકોરજીને ધણાજ પ્રિય છે અને ઘણીજ કૃપા છે તેવા જીવને કાલાદીકનું શું સામર્થ્ય છે જ ભય દેખાડે અથવા દંડ દીએ. માટે રંચક પણ કાલનો ભય ઊપજે નહીં. વળી પણ શ્રી ગુસાંઈજી આપ કહે છે જ (મસ્મી ભવતી વૈતસ્ય સર્વ હત્યાદિકં તતઃ) તેનો ભાવ એ છે જ શ્રી કૃષ્ણ નામનો જ કોઈ જપ કરે તેને બ્રહ્મહત્યા, ગૌહત્યા, બાળહત્યા, સ્ત્રીહત્યા, ગોત્રહત્યા, આત્મહત્યાદીક મહાપાતક છે તે બંધાને નિવર્ત કરી ભસ્મ કરી નાખનારું શ્રી કૃષ્ણ નામ છે. કોઈ પણ જીવ પાપ રહીત નથી. જેમ એક ગમે તેવો મોટો રૂનો ઢગલો હોય અને તે ઊપર રંચક અગ્નિની ચીંગારી પડે તો તેનો તત્કાલ નાશ થઈ જાય તેમ શ્રી કૃષ્ણ નામથી ગમે તેવાં મોહોટાં પાપ હોય તેનો નાશ થાય. તેવી રીતે જીવને નાના પ્રકારના દોષ છે. દ્રષ્ટિએ કરીને, વાણીએ કરીને, મને કરીને, કાયાએ

કરીને, એવાં એવાં અનેક પાપ છે તેનો પાર નથી શાથી
 જે જીવના અનેક જન્મ થયા છે; તે કોઈ જન્મમાં
 ભગવત ભજન નહીં થયું હોય. એક આ મનુષ્ય જન્મમાં
 ભજન કરવાનો અધીકાર જીવને છે; તેમાં પણ જે
 આસુરાદીકના ધરમાં જે જન્મ થાય અથવા ચાંડાલાદિકના
 ધરમાં જન્મ થાય ત્યારે ભગવત ભજનનો અધીકાર ક્યાંથી
 હોય; પણ જે ઉત્તમ કુલમાં જન્મ હોય અને તેમાં જે
 સત્સંગ મળે તે શ્રી ભગવાનનું ભજન અને અને નીચ
 સંગ જે ઉત્તમ કુલમાં પણ મળે તે પાપાદીકનાં આચ-
 રણ કરાવે માટે પરમ ભાગ્યશીલ સત્સંગની પ્રાપ્તિ થાય
 છે કેમકે સત્સંગ તે મળવો ઘણો કઠીણ છે. અને તેથી
 જીવ દોષવંત થાય છે એ દોષરૂપી રૂનો પર્વત છે તેને
 બાળી ભસ્મ કરવાને અગ્નિરૂપ એક શ્રીકૃષ્ણનું નામ છે.
 એવી જે શ્રીકૃષ્ણ નામરૂપી અગ્નિ છે તે ક્વી છે જે
 એક ક્ષણમાત્રમાં પાપરૂપ જે મોટો પર્વત તે બાળી ભસ્મ
 કરી નાખે એવું જે શ્રીકૃષ્ણ નામ છે તેથી જે કોઈ શ્રીકૃષ્ણ
 નામ લીધે છે તેનાં સરવે પાપ બળીને ભસ્મ થઈ જાય છે
 એવો પ્રતાપ શ્રી કૃષ્ણ નામનો છે. જે નામ સ્મરણ કીધાથી
 રંચક પાપ રહી શકતું નથી. માટે શ્રી ગુસાંધજી કહે છે

જે (મર્મી તું ભવ તિતસ્યા સુમતી પાત કરાસય;) હવે
શ્રી ગુસાંઈજી કહે છે જે શ્રીકૃષ્ણુ:શરણુંમમ આ મંત્રનું
સદા સર્વદા સ્મરણ કરવું એ મંત્રનો આશ્રય છોડવો નહીં.
વળી પણ શ્રી ગુસાંઈજી આપ કહેછે જે (અષ્ટાક્ષર જપે
નિત્યં તમદ્વદ્વાયમ સંકયેત્) તેનો ભાવ એ છે જે સદા
સર્વદા સર્વકાલ ત્રિષે દુ:ખ સુખમાં, સુત્રા ણેસવામાં, ધર-
સંબંધી કામ કરવામાં, વેપાર રોજગાર કરવામાં, માર્ગે ચાલ-
વામાં, લય પ્રાપ્તમાં સદા શ્રીકૃષ્ણુના નામનું સ્મરણ કરતાં
રહેવું. શ્રીકૃષ્ણુ:શરણુંમમ આ મંત્રનો આશ્રય છોડવો નહીં.
ઠમકે એ મંત્ર સરવે લયમાંથી મુક્ત કરનારો છે અથવા સ-
ધના પ્રતિબંધને દુર કરવાવાળો છે; પરંતુ નિત્યપ્રતિ ક્ષણ
ક્ષણનેવિષે સર્વદા એ મંત્રનો જપ કરેછે એવો જે ભગત
તેનાથી સાક્ષાત્ થમ પણ પોતાના મનમાં લય પામને પાછો
ફરી જાય છે એવું કહી એ જાણવું જે સરવે ઠાઈ કાળના
મુખમાં છે વાસ્તે કાળ કાઠથી જીતી શકાયો નથી માટે એવો
અષ્ટાક્ષર મંત્રનો પ્રતાપ છે. તેથી શ્રીગુસાંઈજીએ કહેલું છે કે
[તમદ્વદ્વાયમ સંકયેત્] હવે શ્રીગુસાંઈજી કહે છે જે (શ્રી મંતાર્થ
પ્રકારયુ તે જીવાના કાર્ય સાધનં જીવાના હિતકાર્યા શ્રી ગુરુ
વિઠલેશ્વર) તેનો ભાવ એ છે જે સંયુક્ત જે મંત્ર છે તેનો

પ્રકાશ શાવાસ્તે પ્રગટ કીધો છે ? કેમ જ મોહોટા મોહોટા રૂપી-
 શ્વર મુનીશ્વરે એવા મંત્રનો અર્થ પ્રગટ કીધો નથી અને
 શ્રી ગુસાંઈજીએ આ અલૌકિક મંત્રનો અર્થ પ્રગટ કર્યો તે
 કંઈ શ્રી ગુસાંઈજીએ ઠાઠની અપેક્ષાને અથ તો કર્યો નથી ;
 પણ અલૌકિક મંત્રને અર્થે કર્યો હશે. આ રીતથી ઢાઢ પુર્વ-
 પક્ષ કરે ત્યાં હવે આપ કહે છે જે, શ્રીગુસાંઈજી કેવા છે જે
 પરમ નિશકામ છે, નીરપેક્ષ છે, પુર્ણાનંદ છે, પુર્ણકામ છે,
 સર્વે ગુણ સંપન્ન છે, સાક્ષાત પુર્ણપુરૂષોત્તમ છે, અને સઘળા
 અવતારના અવતાર છે. સાક્ષાત્ મનમથના મનમથ, ઢાટી કંઠર્પ
 લાવણ્ય ષડ્ગુણ ઐશ્વર્ય સંપન્ન રસીક શિરોમણી છે, ભક્તના
 મનોરથ પૂર્ણ કર્તા છે એવા શ્રીગુસાંઈજી આપ છે તેમને ખીજ
 ઢાઢની અપેક્ષા નથી કેમ જ આપજ ઢાટી બ્રહ્માંડના કર્તા છે
 અને ઢાટી બ્રહ્માંડમાં જેની વિભુતિ વ્યાપ્ત થઈ રહી છે પ્રાણી
 માત્રના અંતર્યામી છે, જેની સ્તુતિ બ્રહ્મદીક શિવાદીક ઈંદ્રા-
 દીક કરે છે એવા શ્રી ગુસાંઈજીને શી વાતની અપેક્ષા હોય ?
 વાસ્તે શ્રીગુસાંઈજી તો આપ પરમદયાલુ છે, કરુણાનિધાન છે,
 તેથી આપે વિચાર્યું કે, આ મંત્રવિષે જીવની પ્રતીતિ કેવી
 રીતે ઉત્પન્ન થાય તોકે જ્યારે આ મંત્રનો ભાવ સહીત અહ-
 નિશ સ્મરણ જપ કરે ત્યારે જીવના સકલ મનોરથ પૂર્ણ થાય.

તેથી કરી નિજભક્ત જે દૈવીજીવ છે તેનું હિત કરવાને
 સાડ આ મંત્રનો અર્થ આપે પ્રગટ કીધો છે. તેથી શ્રી ગુસાં-
 ઈજી આપ કહેછે જે જીવનં કાર્ય સાધનં. વળી પણ આગળ
 શ્રી ગુસાંઈજી આપ કહેછે જે (જીવાના હિત કાર્યાર્થ શ્રીગુરુ
 વિઠ્ઠલેશ્વર) એનો ભાવ એ છે જે કેવળ જીવના ઉપર હિત
 કરવાસાડ તથા જીવને ઘણો શ્રમ કરવો ન પડે અને
 તત્કાલ પરમ ક્ષત્રી પ્રાપ્તિ થાય એમ વિચારી આ અષ્ટાક્ષ-
 રનો મંત્ર પ્રગટ કીધો છે. માટે આપ ગુરૂપ પ્રગટ થઈને
 જીવને શરણ લઈને ઊદ્ધાર કરે છે કેમ જે ગુરૂનાં એ લક્ષણ
 છે જે પોતાના સેવકને તત્કાલ શ્રીભગવતની પ્રાપ્તિ થાય. અને
 સંસાર સાગરને તરી આવાગમનથી છુટે એવો ઉપદેશ કરે.
 યદપિ શિષ્ય ગમે તેવો અજ્ઞાન હોય તેપણ શિષ્યનો અપરાધ
 પોતાના મનમાં ન લાવે અને શિષ્યનો ઊદ્ધારજ વિચારે તેથી
 શ્રી ગુસાંઈજી આપે ગુરૂ થઈને જીવને કૃતાર્થ થવાનો વિચાર
 કરી આ મંત્રનો અર્થ પ્રગટ કીધો છે અને આપે આપની
 પ્રભુતાનીસામે જોઈ જીવના ઉપર અનુગ્રહ કરીને આ મંત્રનો
 અર્થ પ્રગટ કીધો છે. માટે આ મંત્રનો જપ કરવામાં હોઈ
 વાતનો મનમાં સંશય રાખવો નહીં. ભાવ સહિત નિતપ્રતિ
 જપ કરવો.

આગળ શ્રી ગુસાંઈજી આપ શ્રી મુખથી કહેછે જે (કથ્યંતે સમક શ્રી અષ્ટાક્ષરાત્તત્તમ) એનો ભાવાર્થ એ છે જે શ્રીગોવર્ધનધર આપ કૃપા કરીને આ અષ્ટાક્ષર મંત્ર પોતાના શ્રીમુખથી કથ્યંતે નામ કહેતા થયા. શ્રી સ્વામીનીજી પ્રતિ સાથી જે શ્રી સ્વામિનીજી દ્વારા અનેક ભક્તના મનોરથ પૂર્ણ કર્યારે થાય કે જ્યારે પુષ્ટિમાર્ગમાં જીવ શરણુ આવે ત્યારે ભક્તના મનોરથ સિદ્ધ થાય. લોહારસના અધિપતિ તથા દાન-રસ, વિહારરસના ભોક્તા કર્તા અને દાતા એવાં તે શ્રી સ્વામિનીજી માટે શ્રી સ્વામિનીજી જેના ઉપર કૃપા કરે તેનેજ અનુભવ થાય અને જેના ઉપર શ્રી સામિનીજીની કૃપા ન હોય તેને તે ઘાઈ રસની પ્રાપ્તિ થાય નહીં, અને અનુભવ પણ હોય નહીં. તેથી શ્રી ગોવર્ધનનાથજીએ આપે વિચાર્યું જે મારે તે ભક્તના મનોરથ પૂર્ણ કરવા છે એવા ભક્તનો મનોરથ તે શ્રી સ્વામિનીજીની કૃપાકટાક્ષ વિના સિદ્ધ થાય નહીં તેથી શું ઊપાય કરીએ. ત્યારે આપે આ અષ્ટાક્ષર મંત્ર શ્રી સ્વામિનીજીને કહ્યો.

અને આજ્ઞા દીધી જ આ પુષ્ટિમાર્ગના અધિપતિ આપ છે, તેથી જે રમણ સામગ્રી અધિક કરવાને લીધે સદા જીવાત્મક સૃષ્ટિ તમારે પ્રગટ કરવી અને તે જીવોને શરણુ

મંત્ર પણ તમારે દેવો કેમ જે તમે આપેલું જે મંત્રરૂપ
 ફલ તે સર્વેને ફલીત થાશે કેમ જે લીલાના અધિપતિ
 તો આપ છો તેથી જે જીવ ઉપર કૃપા કરીને તેનો આ
 દાસ ભાવ સિદ્ધ કરશો તેને આ સેવા સંબંધી વસ્તુની
 સિદ્ધિ થશે. તથા એની મર્યાદા પણ છે જે જ્યાંલગી
 ગુરૂદીક્ષા ન હોય ત્યાંલગી તેના ભજનનું ફલ સિદ્ધ
 થાય નહીં, તેથી આ પરમરસરૂપી જે માર્ગ તેના ઉપદેશ
 ગુરૂ આપ છો તથા અધિપતિ અને ભજનીય પણ આપ
 છો તેથી લીલા સંબંધી સૃષ્ટિને શરણે લેઈ શરણ મંત્રનો
 ઉપદેશ કરશો ત્યારે સર્વે લીલાસૃષ્ટિનો તે જીવને અધિકાર
 થશે અને તે સઘળી લીલાસૃષ્ટિ આપને શરણ આવશે અને
 તમારું ભજન સેવન કરશે ત્યારે તમો તેને કૃપાકટાક્ષે જ્ઞેશે
 એ તમારી કૃપાકટાક્ષના અવલોકનથી તે જીવોની અયો-
 ગ્યતા સર્વે જ્ઞેશે અને તમારા કહેવાથી તમારા સંબંધી તેની
 સેવાનો અંગીકાર કરશે ત્યારે એ જીવોના સકલ મનોરથ
 સિદ્ધ થશે. એ રીતે શ્રી ગોવર્ધનનાથજી શ્રી સ્વામિનીજી
 પ્રતિ આ અષ્ટાક્ષર મંત્ર કહેતા થયા. ત્યારે શ્રી સ્વામિનીજીએ
 પોતાની કૃપાકટાક્ષે કરી આપનો સર્વ ધર્મ કરી સર્વ સામર્થ્ય
 કરી સર્વોંગ સુંદર પરમ રસાત્મક ચતુરશિરોમણી આપ-

સમાન શ્રી ચંદ્રાવળીજીને પ્રગટ કીધાં. પ્રગટ થયેલાં શ્રી ચંદ્રા-
 વળીજી આપ પોતાના બેઉ શ્રીહસ્ત જોડીને ઊભાં રહી
 વિનંતી કરવા લાગ્યાં જે હે મહારાજવીરાજ ! હું આપને
 શરણે છું; અને આપે જે કારણને લીધે મને પ્રગટ કીધી છે
 તે આપની સેવાની આજ્ઞા આપે અને કૃપાકટાક્ષ કરી મારા
 સામું જીવો, અને મને પોતાની કરી જાણો. હું તો આપની
 આજ્ઞાકારી છું. એ રીતે વિનંતી કરી ત્યારે શ્રી સ્વામિનીજીએ
 કૃપા કરીને શ્રીકૃષ્ણશરણમમ આ અષ્ટાક્ષરનું દાન દીધું.
 ત્યારે શ્રી ચંદ્રાવળીજીએ વિનંતી કીધી જે શું ઇચ્છા છે?
 ત્યારે શ્રી સ્વામિનીજીએ આજ્ઞા કીધી જે પરમ રસિક
 પરમ સુંદર નિર્વિકાર એવી સૃષ્ટિ પ્રગટ કરો. અને તેથી
 લીલાસામગ્રી સર્વે પ્રગટ કરીને તે લીલાસૃષ્ટિને અષ્ટાક્ષર
 મંત્રનો ઊપદેશ કરો ત્યારે સેવા યોગ્ય સૃષ્ટિ થશે.
 એ રીતે પોતાના પુષ્ટિજીવોને અંગીકૃત કરવાની આજ્ઞા
 દીધી. ત્યાર પછી શ્રી ચંદ્રાવળીજીએ આ લીલાસૃષ્ટિનો
 વિસ્તાર કીધો. નાના પ્રકારના ભાવસહિત સર્વેને શરણુ
 મંત્રનો ઊપદેશ કરતાં થયાં. માટે શ્રી ગુસાર્જીજી (શ્રી વિકલ-
 નાથજી) નું વચન છે જે કથ્યંતે સમ્યક તેથી શ્રી સ્વામિનિજી-
 રૂપ સાક્ષાત્ શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજી છે. હવે શ્રી મદા-

ચાર્યજી મહાપ્રભુજી આપ કહેવા છે? જે ઉપરનો બ્રાહ્મણ
 વેષ ધર્યો છે, તે કેમ જે આસુરી જીવને મોહ બંધવવાને
 લીધે બ્રાહ્મણ વેષ ધારણ કર્યો છે અને આપ પોતે તો
 સાક્ષાત્ મન્મથના મન્મથ કાટીકંઠર્પ લાવણ્ય સાક્ષાત્
 શ્રીગોવર્ધનધર આપ છે, તે કેમ જે જ્યારે પૃથ્વી ઉપર
 કંસ, શિશુપાલ, જરાસંઘ, રાક્ષસાદિક ભારરૂપ પેદા થયા
 ત્યારે પૃથ્વી ધણી વ્યાકુળ થઈ અને દેવતાઓ પણ સર્વે
 વ્યાકુળ થયા, ત્યારે શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર પૂર્ણપુરુષોત્તમ પ્રગટ
 થયા અને સર્વે દુષ્ટોનો સંહાર કીધો અને દેવતાની રક્ષા
 કરી નીજ ભક્તના સર્વે મનોરથ પૂર્ણ કીધા. તેવીજ રીતે
 આ કલીકાલને વિષે પૃથ્વી ઉપર માયાવાદિરૂપ બ્રહ્મ-
 રાક્ષસાદી સૃષ્ટિ ધણી વિસ્તાર થઈ અને બ્રહ્મરાક્ષસ જે
 માયાવાદી તેણે ભગવદ્ ધર્મને ઊછિન્ન કરી નાખ્યો, અને
 વેદમાર્ગને વિપ્રિત કરવા લાગ્યા, અને ભગવત્ સ્વરૂપની
 સેવા છોડાવીને મહાદેવ ભવાની ગણેશ ઈત્યાદી દેવોની
 પૂજા ચલાવી તથા ભજન મહાત્મ્ય પણ એમનુંજ પ્રગટ
 કીધું. કેસર, ચંદન, કુંમકુંમનું તિલક છોડાવીને ભસ્મનું
 તિલક પ્રગટ કીધું, તથા તુલસીની માત્રા છોડાવીને રૂદ્રા-
 ક્ષની માત્રા પ્રગટ કીધી. હવે રૂદ્રાક્ષની માત્રા કેવી છે તે-

વિષે પદ્મપુરાણમાં કહ્યું છે જે જેના હસ્ત કંઠમાં રૂદ્રાક્ષ ધારણ કીધી હોય તેનું સ્વરૂપ ચંડાલ સમાન છે. શરીરનો અબ્જણે પણ સ્પર્શ થઈ જાય તો સચ્ચેલ (લુંગડાં શીકે નાવું) સ્નાન કરવું પડે, એવી અશુદ્ધ વિરુદ્ધ રૂદ્રાક્ષની માલા પ્રગટ કીધી અને ભગવદ્ મંત્ર છોડાવી ભૂત, પિશાચ, ડાકણ, કામણ, મોહન, મારણ, ઊચ્ચાટન, વશિકરણ, ઇત્યાદી મંત્ર પ્રગટ કીધા. ભગવત્ મંત્રને દુષણ કરી ભગવત ધર્મ છોડાવતા થયા ત્યારે પૃથ્વીથી એ પાપરૂપી ભાર તથા ભગવત ભક્તનો કલેશ સહન નહીં થવાથી વ્યાકુલ થઈને ગૌરૂપ ધારણ કરી બ્રહ્માસહિત શ્રી ભગવાન પાસે જઈ વિનંતી કરવા લાગ્યાં. ત્યારે શ્રી પૂર્ણપુરૂષોત્તમે શ્રીવલ્લભાચાર્યજીનું સ્વરૂપ બ્રાહ્મણ વેષે ધારણ કરીને સર્વ માયાવાદી રાક્ષસનું વેદરૂપ શાસ્ત્રવાણીએ કરીને વિદારણ કીધું, અને ભગવત ધર્મનું સ્થાપન કીધું, અને તુલસીની માલા કુંમકુંમ ઠસરનું તિલક ધારણ કરાવ્યું. એ રીતે માયાવાદીનો ત્રિધ્વંસ કરી ભક્તની રક્ષા કીધી, માટે સ્વયંશ્રી પૂર્ણપુરૂષોત્તમ આપ શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજી છે અને ભગવત્ સ્વરૂપે કરી સાક્ષાત્ શ્રીસ્વામિનીજીરૂપ છે તેથી કરી શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજી પુષ્ટિમાર્ગના અધિપતિ છે

અને પુષ્ટિરસનું દાનકર્તા પણ આપ પોતે છે તેથી શ્રી
 ગોવર્ધનનાથજીએ વિચાર્યું કે જે પુષ્ટિત્રીલા સંબંધી જે
 દેવી જીવ છે તેઓ તો આયાવાદીનો સંગ કરીને આસુરી
 વેષ થઈ રહ્યા છે. તેથી એ જ્યારે શુદ્ધ થાય ત્યારે તેનાથી
 સેવા સંબંધી કાર્ય થાય. એ રીતે આપે વિચારીને આપ
 શ્રીગોવર્ધનનાથજીએ શ્રીમુખ્યથી આ અષ્ટાક્ષર મંત્ર શ્રી
 મહાચાર્યજી મહાપ્રભુજી આગળ પ્રગટ કીધો તે સાથી જે
 જ્યાંસુધી જીવનો અન્યાય ન છુટે ત્યાંસુધી ભગવત
 આવેશ ન હોય વાસ્તે શરણ મંત્રનો ઉપદેશ કરાવીને
 આપની શરણ સિદ્ધિ કીધી, તેથી શ્રીગુસાંઘજી (શ્રી
 વિઠ્ઠલનાથજી) શ્રીમુખ્યથી કહે છે કથ્યંતે સમ્યક અને જેમ
 લીલાસૃષ્ટિમાં શ્રીચંદ્રાવત્રીજી ઉપદેશ છે તેમ શ્રીસ્વામિ-
 નીજીની આજ્ઞાથી શ્રીગુસાંઘજી (શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી) આપ
 ઉપદેશ ગુરૂ છે અને શ્રી મહાચાર્યજી મહાપ્રભુજી આપ આ
 પુષ્ટિમાર્ગના અધિપતિ છે તેથી શ્રીગુસાંઘજી (શ્રી વિઠ્ઠલ-
 નાથજી) આપ કહે છે જે શ્રી મુખાત્ કથ્યંતે સમ્યક
 અષ્ટાક્ષર તત્ત્વત્રયિવર્ણ હૃદયે થસ્યે શ્રી વલ્લભ વલ્લભો ભવેત્
 હવે શ્રીગુસાંઘજી (શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી) આપ કહે છે જે
 ॥ શ્રી સૌભાગ્ય પ્રાપ્તિ ॥ એનો ભાવ એ જે આ અષ્ટાક્ષર

મંત્રમાં જે સાકાર છે તે મુખ્ય છે તેથી શ્રીસ્વામિનીજીને સૌભાગ્યની પ્રાપ્તિ થઈ છે તે એવી રીતે જે શ્રીસ્વામિનીજીના પતિ તો શ્રી પૂર્ણપુરૂષોત્તમ આપ છે તે અતિ અવિચલ સૌભાગ્ય છે તથા શ્રી વૃજભક્ત જે છે તેને પણ અવિચલ સૌભાગ્ય છે. તેથી જે જીવ શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજીને શરણુ આવીને આશ્રીત સહિત અષ્ટાક્ષર મંત્રનો જપ અહાર્નિશ કરે તેને અત્રિચલ સૌભાગ્યની પ્રાપ્તિ થાય. અને તેના પતિ શ્રીહાકારજી થાય અને તે જીવ ધનવાન તથા રાજ્યવાન થાય. તેથી શ્રીગુસાંઘજી આપ કહે છે જે ધનવાન રાજ વલ્લભ થાય. હવે આ અષ્ટાક્ષરમાં કૃપા શબ્દ છે તેનો ભાવ એ છે જે આ ભુતલમાં જે દોષ જીવને લાગે છે તે ત્રિવિધ તાપથી લાગે છે તેથી ત્રય તાપનો એ કૃપા શબ્દ નાશ કરે છે તથા સ શબ્દ જે છે તેનો ભાવ એ છે જે, જીવ નાના પ્રકારના જન્મ ભોગવે છે તે આવાગમનનો નાશ કરનાર એ સ શબ્દનો ભાવ છે, અને ઓંકાર શબ્દ જે છે તે અલૌકીક શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજીના સ્વરૂપનું તથા લીલાનું જ્ઞાન આપે છે તથા નકાર શબ્દ જે છે તેનો ભાવ એ છે જે, શ્રીકૃષ્ણને વિષે દ્રઢ ભક્તિ આપનાર છે; અને પ્રકાર શબ્દ જે છે તેણે કરીને શ્રી પૂર્ણપુરૂષો-

તમને વિષે પ્રિતી ઉત્પન્ન કરાવે છે અને શ્રી વ્રજલક્ષ્મણને વિષે પણ પ્રિતિ થાય છે અને મકાર શબ્દ જે છે તેનો ભાવ એ જે, શ્રી હરિના પુજ્યતાની જીવને પ્રાપ્તિ થાય અને સદા સર્વદા શ્રી ભગવાનની સમીપ રહે અને નિયયોનીમાં જન્મ થાય નહીં. એ પ્રકારે શ્રી અષ્ટાક્ષરના આઠ અક્ષર સ્વરૂપાત્મક છે. માટે શ્રીગુસાંઈજી (શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી) આપ કહે છે જે આ અષ્ટાક્ષર મંત્રનો જે જીવ ભાવ સહિત અહાર્નિશ જપ કરે તેને સંસારને વિષે વૈરાગ્ય ઉત્પન્ન થાય, અને શ્રીઠાકોરજીને વિષે ભક્તિભાવ પ્રાપ્ત થાય; તથા અચળ સૌભાગ્ય રહે. અલૌકિક ભક્તિની પ્રાપ્તિ થાય, જ્વરાદી સર્વ રોગનો નાશ થાય, અનેક પ્રકારના પ્રતિબંધનો નાશ થાય, અને અષ્ટમાસિદ્ધિ તથા નવનીધિ તે જીવના મૂહુવિષે વાસ કરે અને સદા સર્વદા આનંદથી શ્રીઠાકોરજી સમીપ વાસ કરે અને શ્રીઠાકોરજીને વિષે પ્રિતી ઉત્પન્ન થાય. શ્રી અષ્ટાક્ષરનો સદા સર્વદા જપ કરવાથી સર્વ દુઃખનો નાશ થાય. ભુત, પ્રેત, પિશાચનો ડર રહે નહીં, માર્ગમાં વાઘ ઈત્યાદી હિંસક પ્રાણીનો ભય ન થાય. શત્રુ હોય તે મિત્રવત્ થઈ રહે એવો શ્રી અષ્ટાક્ષરનો પ્રતાપ છે. વળી પણ શ્રીગુસાંઈજી આપ કહે છે જે, તે જીવની સર્વ મલીન

ક્રીયા છુટી જાય તથા નાના પ્રકારનો ભાગ્યદોષ ગ્રહ પીડા થાય નહીં. અને સદા સર્વદા શ્રીઠાકારજી તે જીવના હૃદય વિષે ખિરાજમાન રહે અને જ્યાં જાયે ત્યાં સુખની પ્રાપ્તિ થાય. માટે આ અષ્ટાક્ષરનો જપ નીશદિન સદા સર્વદા કરવો. શ્રીગુસાંઈજી આપ કહે છે જે, એ જપ કર્યાથી શ્રીઠાકારજીનાં દર્શન તથા શ્રી ગુરૂનાં દર્શન થાય અને લૌકીકની ખાધા ન હોય. તથા ભગવત્ભાવ દિનદિન પ્રતિ વર્ધમાન થાય, ઇત્યાદી ફલની પ્રાપ્તિ આ મંત્રના જપથી થાયછે. શ્રીગુસાંઈજી આપ કહે છે જે, આ અષ્ટાક્ષર મંત્ર કહેવો છે? તો કે જે વેદ પુરાણ શાસ્ત્ર નારદપંચરાત્ર ઇત્યાદીકમાં જટલા મંત્ર છે તે સર્વે મંત્રનો રાજ આ મંત્ર છે અને ઉત્તમમાં ઉત્તમ આ અષ્ટાક્ષર મંત્ર છે. તેથી શ્રીગુસાંઈજી (શ્રીવિકલનાથજી) આપ કહે છે જે શ્રદ્ધાપૂર્વક, ભક્તિપૂર્વક, ભાવપૂર્વક, મહાત્મ્યપૂર્વક, સ્નેહપૂર્વક, વિશ્વાસપૂર્વક, આશ્રયપૂર્વક, દીનતાપૂર્વક, નેમપૂર્વક, આ અષ્ટાક્ષર મંત્રનો જપ કરવો; ધ્યાન કરવું, ત્યારે તેના ધરમાં સદા સર્વદા અષ્ટમાસિદ્ધિ નવનિધિ સર્વદા વાસ કરે. અને શ્રી ઠાકારજીના હૃદયનું તાત્પર્ય જાણે એ વાસ્તવિક સત વાક્ય છે તેમાં સંદેહ રાખવો નહીં. આ મંત્રનો ભાવ પ્રસસ્ત કહ્યો છે. કદાચિત

કાઠ કહે જે કૃષ્ણ નામનું મહાત્મ્ય તમોજ કહોછો કે
કાઠ ખીજે ઠેકાણે પણ કહ્યું છે? ત્યાં શ્રીગુસાંઘજી આપ કહેછે
જે વેદમાં શાસ્ત્રોમાં પુરાણમાં પણ કહ્યું છે; અને શ્રી ભગવાને
પોતે પણ શ્રીમુખથી કહ્યું છે તથા શ્રી મદાયાર્યજી મહા-
પ્રભુજીએ પણ કહ્યું છે અને હુમે પણ કહીએ છે જે
(શ્રીકૃષ્ણ:શરણુંમમ) આ અષ્ટાક્ષર મંત્ર અતિબ્રહ્માપૂર્વક
અહર્નિશ કરો. આ મંત્રથી સકળ મનોરથની સિદ્ધિ થાય
છે એમાં સંદેહ રાખવો નહીં. આ હુમે નિશ્ચય સિદ્ધાંત
પ્રગટ કરીએ છિયે. ઇતિ શ્રી વિઠ્ઠલેશ્વર વિરચિતે અષ્ટાક્ષર
નિરૂપણનું “ ગુજરાતી ભાષામાં ” ભાષાંતર સંપૂર્ણ.

શ્રીમદાયાર્યજી મહાપ્રભુજીની બેઠક ૮૪.

જન્મ દીવસ સં. ૧૫૩૫ વૈશાક વદી ૧૧.

૧ વિદ્યાનગર—પ્રથમ બેઠક શ્રી વિદ્યાનગર વિદ્યાકુંડ
ઉપર શ્રી મદાયાર્યજી મહાપ્રભુજી આપે સપ્તાહ પારાયણ
કરી. ત્યાં કૃષ્ણદેવરાજની સભામાં માયાવાદી પંડિતોને વેદ
પુરાણ શાસ્ત્રના ત્રિવાદથી મુહૂર્તમાત્રમાં જીતી ભક્તિમાર્ગ
સ્થાપ્યો અને કૃપા કરી કૃષ્ણદેવરાજને શરણ લીધો. ઇત્યાદી.

૨ પંડરપુર—ભીમરથી (ચંદ્રભાગા) ને કીનારે ત્યાં શ્રીવિક્કલનાથજીની આજ્ઞા થઈ જે અમારે આદીલીલા પ્રગટ કરવા તમારે ઘેર અવતાર લેવો છે માટે તમે કાશી પધારો ત્યાં આપનો વિવાહ થશે. ઈત્યાદી.

૩ ઝાડખંડ વૈજનાથમાં—ત્યાં શ્રી ભાગવત સમાહ કરી છે. ત્યાં શ્રીવૈજનાથ શ્રવણ કરવા પધારતા. એક દીન રાત્રને સમે આકાશવાણી થઈ કે, હું પુરુષોત્તમરૂપ લીલા-સહિત શ્રીગોવર્ધન પર્વતમાં પ્રગટ થયો છું માંડું નામ્મ દેવદમન છે તમે આવી મારી સેવા પ્રગટ કરવા માટે મને મળો. એ સાંભળી આપ શ્રીગિરીરાજ પધાર્યા.

૪ આનોર સદુપાંડેના ઘરમાં—ત્યાં શ્રીનાથજીનું પ્રાગટ્ય ચરિત્રનું વૃત્તાંત સદુપાંડે અને તેની સ્ત્રી તથા બેટી નરોની વિનંતીથી આપશ્રીએ કહી સંભળાવ્યું અને શ્રીનાથજી આપને આજ્ઞા કરી જે પરીક્રમા સંપૂર્ણ કરી કુંડુખ સહીત સેવા પ્રગટ કરવા પધારો. ઈત્યાદી.

૫ શ્રીમદ્ ગોકુલમાં ઠકુરાણી ઘાટ ઉપર છોકરને નીચે—ઠકુરાણી ઘાટ ગોવિંદઘાટ જ્યાં બ્રહ્મસંબંધની આજ્ઞા થઈ. તે વખતે શ્રીઆચાર્યજી પાસે દમોદરદાસને શ્રીગો-

વર્ધનનાથજીના વાક્યનો શ્રીમહાપ્રભુજીએ સિક્કાંત રહસ્ય ગ્રંથ કહી સાંભળાવ્યો. ઈત્યાદી.

૬ શ્રીગોકુલમાં દ્વારકાનાથજીના મંદિર પાસે—જર-વારી બેઠક પ્રસિદ્ધ છે ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજી નિત્ય ભોજન કરી વૈષ્ણવોને બોધ આપતા અને સ્વમાર્ગીય ગ્રંથ પ્રગટ કરતા એક વખતે શ્રી વૃંદાવનવાળા સંપ્રદાયના મોહોટા મહંત કૃષ્ણચૈતન્ય આદીએ બાદશાહને મળી ચરણ કરી કે શ્રી ગોવર્ધનનાથજીની સેવા અમો કરીયે; પણ તેને શ્રીનાથજીએ સ્વમદ્વારા કહ્યું કે મારી સેવા માટે સ્વરૂપ શ્રી મહાપ્રભુજી છે તેજ કરશે. એમ છતાં પણ પરીક્ષા લેવા એક વેરાગીને મોકલ્યો હતો તે ગોકુલમાં આવી સાલિઆમનો ખટવો ચોરીને ઝાંડે ટાંગી નાહાવા ગયો. પાછો આવી જોતાં ખટવો મળે નહીં તેથી શ્રી મહાપ્રભુજીને કહ્યું જે તમારા વૈષ્ણવો ઠાઈ લઈ ગયા હશે. એ સાંભળી શ્રી મહાપ્રભુજીએ કહ્યું જે છોકરમાં જુવો તે જોતાં હજારો ખટવા જેવામાં આવ્યા. ખીજી વખત જોતાં એક ખટવો જોયો તે લઈ દંડવત્ કરી પાછો વૃંદાવન જઈ મહંત આગળ હકીકત કહી તે સાંભળી સર્વેનો મોહ ગયો. ઈત્યાદી.

૭ શ્રીદ્વારકાનાથજીના સચ્યામંદીરમાં—ત્યાં સમાહ કરી પોઠયા હતા એટલામાં એક યોગેશ્વર આવી દંડવત્ કરી ઉભા. શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજીએ કહ્યું કે, માગો. ત્યારે યોગેશ્વરે કહ્યું કે, આપનું અખંડ ધ્યાન રહે. ત્યારે પ્રભુએ તથાસ્તુ એમ કહ્યું એટલે યોગેશ્વર શ્રી યમુના કીનારે ધ્યાન ધરી બેઠાથી સમાધીસ્ત થયા. તે કાળાંતરે શ્રી દ્વારકાનાથજીના મંદીરનો પાયો ખોદતાં યોગેશ્વર નજરે પડા તેને શ્રી દ્વારકાનાથજીએ કહ્યું કે, આહીંથી જાઓ. તે યોગેશ્વર તો ગયો પણ શ્રી મહાપ્રભુજીની ઇચ્છાથી શ્રી દ્વારકાનાથજી એ મંદીરમાં ઝાઝું ખીરાજ્યા નહીં. ઇત્યાદી.

૮ શ્રી વૃંદાવનમાં ખંસીવટની પાસે—ત્યાં સમાહ કરી, પ્રભુદાસ જલોટાને એક સમે શ્રીઆચાર્યજીએ પ્રસાદ આપ્યો તેલેઇ પ્રભુદાસ કહે સ્નાન કર્યાવિના કેમ લઉ. ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજીએ વૃંદાવનનો મહીમા બતાવી કહ્યું જે વૃંદાવન જીવો. તે જોતાં પત્રે પત્રે ચતુરભુજ પ્રક્ષે પ્રક્ષે વેણુધારી જાયા. તે જોઈ તુરત પ્રસાદ લીધો. ઇત્યાદી.

૯ શ્રીમથુરાજીમાં વિશ્રાંતઘાટ ઉપર—ત્યાં સમા કરી એક સમે રૂપસનાતન સંપ્રદાયના મહંતે આવી શ્રીઆચાર્યજીને કહ્યું કે, આપના સેવક દુર્બલ કેમ છે? તે સાંભળી

શ્રીમહાપ્રભુજીએ કહ્યું જે અમે તેને આગળથીજ કહ્યું હતું જે આ માર્ગ એવો કહણ છે તે નહીં માન્યા તેનું કૃપા ભોગવે છે. તેથી તેને શંકા થઈ તેથી જગન્નાથજીમાં પોતાના ગુરૂ હતા તેને વ્રતાંત કહ્યું, તે કૃષ્ણગુરૂતન્ય સાંભળી મુગ્ધિત થઈ ગયા. પાછળ સુધીમાં આવી કહ્યું કે, એ માર્ગ ગોપીઓના વિરાહાત્મક છે. ઈત્યાદી.

૧૦ શ્રી મધુવનમાં કુંડની ઉપર—ત્યાં સમાહ કરતા તે શ્રીમધુવનીયા શ્રીઠાકારજી નિત્ય સાંભળવા આવતા. એક દિવસ શ્રી ઠાકારજીને મંદીરમાં નહીં જોવાથી પુજારીએ પૂછ્યું જે આજે ક્યાં પધાર્યા હતા તો કે શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીનો મહિમા કહ્યો તે સાંભળી પુજારી સેવક થયો. ત્યાંથી તાલવન પધાર્યા. ત્યાં દામોદરદાસ આદી વૈષ્ણવોને વ્રજલીલાનાં દર્શન કરાવ્યાં. ઈત્યાદી.

૧૧ કુમોદ વનમાં સ્યામદાતા નીચે—ત્યાં સમાહ કરી. એક સમે વૈષ્ણવોએ પ્રશ્ન પૂછ્યું કે, આ વનનું નામ કુમોદવન કેમ હશે? શ્રીમહાપ્રભુ કહે એક સમે શ્રીઠાકારજીને શ્રીસ્વામિનીજીએ કહ્યું કે, રાસલીલા કરવા માટે અહીં કુમોદની લતા પ્રગટ કરો તે શ્રીઠાકારજીની આજ્ઞાથી

કુમોદની સખીએ પ્રગટ કરી રાસક્રીડા કરી તે લીલાનાં દર્શન દીવ્યચક્ષુ દર્શ સાથે જ વૈષ્ણવો હતા તેને કરાવ્યાં. ઇ૦

૧૨ બહુલા વનમાં—ત્યાં પાશાણની અગોલા ગાઇ છે ત્યાં કાઈ પુત્ર કરવા જાય તે ત્યાનો રાજા કહે જ એ ગાઈ ધાંસ ખાય તે પુત્ર કરે એમ કહી પુત્ર કરવા ન દે તે ત્યાં આપ શ્રીઆચાર્યજીએ પુત્ર કરતી વખતે રાજા આંચો આગળની રીતે કહ્યું જ ધાંસ ખાય તે પુત્ર કરે તે પ્રભુતાએ કરી ધાંસ ખાવા લાગી ત્યારે ચરણે પડી કહ્યું જ મને સેવક કરો. આપે આજ્ઞા કરો જ શ્રી ગુસાંધજી તમારો ઉદ્ધાર કરશે.

૧૩ શ્રીરાધાકૃષ્ણ કુંડ ઉપર—સમાહ કરતાં શ્રીસ્વામિનીજી સહીત શ્રી ઠાકોરજી આકડીઆ બીડી શ્રી ગિરીરાજ ઉપર પધારતાં શ્રીમહાપ્રભુજીને દર્શન થયાં અને દીવ્યચક્ષુ આપાં વૈષ્ણવને પણ કરાવ્યાં. તેનો પ્રેમાવેશ વૈષ્ણવને ત્રણ દિવસ રહ્યો ઈત્યાદી.

૧૪ શ્રી માનસી ગંગા ચક્રતિર્થ ઉપર—ત્યાં કૃષ્ણ-ચૈતન્યને દુધ રૂપે શ્રી માનસી ગંગાનાં દર્શન કરાવ્યાં. ઈ૦

૧૫ ચંદ્ર સરોવર ઉપર—ત્યાં સમાહ કરી સર્વે વૈષ્ણુ-
વોને મહા મંગળ રાયનાં દર્શન કરાવ્યાં. એક વૈષ્ણુવને શ્રીગિ-
રીરાજધર શ્રીગોવર્ધનનાથજીનાં દર્શન કરાવ્યાં. ઈત્યાદી.

૧૬ ગોવિંદ કુંડ ઉપર—ત્યાં સમાહ કરી, કૃષ્ણદાસ કહે
ગિરીરાજમાં વ્યાપી વૈકુંઠ ખીરાજ છે તેનાં દર્શન કરાવે.
ત્યારે આપે તેનાં દર્શન કરાવ્યાં તેનું કૃષ્ણદાસની વાર્તામાં
વિસ્તારથી વર્ણન છે. ઇત્યાદી.

૧૭ સુંદર સીલા ઉપર—ત્યાં એક સમે શ્રીમહાપ્રભુ-
જીએ ગોવર્ધન પુજા કુલવારો કરી ભોજન કીધા પછી
થેડા હતા અને દામોદરદાસ ચરણુ સેવા કરતા હતા ત્યાં
શ્રીગોવર્ધનનાથજી પધાર્યા અને દામોદરદાસને કહ્યું જે જગાડો
તે નહીં જગાડતાં શ્રી ગોવર્ધનનાથજીને કહ્યું જે દુર ઉભા
રહો. આપના નેપુરના નાદથી જગી જશે. પાછળથી આપે
જગી જોતાં શ્રીગોવર્ધનનાથજીનાં દર્શન થયાં ત્યારે કહ્યું જે
દેમ જગાડયો નહીં. દામોદરદાસનું વૃત્તાંત સાંભળી રીસ
કરી ત્યારે શ્રીગોવર્ધનનાથજી કહે ખીજે નહીં સેવકનો એ
ધર્મ છે. અને શ્રીગોવર્ધનનાથજીની સેવાની આજ્ઞા રામદાસને
કહી આગળ પધાર્યા.

૧૮ ગોપાલપુરમાં—ત્યાં સમાહ કરી ઘણા દિવસ ખીરાજ્યા. એક દિવસ પુરણમલ ક્ષત્રીએ વિનંતી કરી જ મને શ્રીનાથજીએ સ્વપ્નદ્વારા પધારી મંદિર કરવાની આજ્ઞા કરી છે. તે માન્ય પામી મંદિરમાં સેવા કરવા બંગાણી બ્રાહ્મણને રાખ્યા અને સેવાની રીત બનાવી. ઇત્યાદી.

૧૯ કામવનમાં સુરભીકુંડ ઉપર—ત્યાં સમાહ કરી. એક સમે રાત્રે અપરસ ધોતાં એક વૈષ્ણવે પ્રેત જોયું અને શ્રી મહાપ્રભુજીને કહ્યું ત્યારે શ્રી મહાપ્રભુજીએ જલ છાંટવાથી અલોકીક દેહ પામી વિનંતી કરી કહેવા લાગું કે, હું કામવનનો રાજા હતો, અને બ્રાહ્મણને પૃથ્વી આપી પાછી લેવાથી મારી આ પ્રેત ચોની થઈ. ત્રણ સો વર્ષ થયાં આ પ્રેતચોનીમાં દુઃખ ભોગવું છું. આજ આપની કૃપાથી મુક્તિ પામ્યો, એમ કહી વિમાનમાં બેસી મુક્તિ પામ્યો.

૨૦ ઘેહવરવાંન કૃષ્ણકુંડ ઉપર—ત્યાં સમાહ કરી. આગલ એક સમે અજ્ઞાનથી વૃંદાવનના એક મહત ઘણા સેવક કરી પોતે અજગર ચોનીને પામ્યો હતો તેને જોઈ પ્રભુને દયા આવી તેથી ચરણોદક છાટતાં દિવ્યદેહ પામી ભગવત ધામમાં ગયો. ઇત્યાદિ.

૨૧ સંકેતવટ—ત્યાં સમાહ કરી સ્વમાર્ગિય વૈષ્ણવોને ઉપદેશ કરતા હતા ત્યાં સંકેત દેવી અત્રોક્તીક સ્ત્રી રૂપે ચમર ઢાળતી હતી. ઇત્યાદી.

૨૨ નંદગામ માનસરોવર ઉપર—ત્યાં સમાહ કરી છ માસ ખીરાજ્યા. એક દિવસે એક મુગલ ઘોડા ઉપર બેસી ઘોડાને પાણી પાત્રા આવ્યો કે તરત ઘોડો મરણ પામ્યો, અને ચતુરભુજ થઈ વિમાનમાં બેસી વૈકુંઠ ગયો. તે બેઈ મુગલે વિનંતી કરી કે, મને આપ શરણે લીયો. ત્યારે શ્રી મહાપ્રભુજીએ કહ્યું જે, ખીજે અવતારે શ્રીગુસાંઈજી દ્વારા ઉદ્ધાર થશે, જમ નગરમાં. ઇત્યાદી.

૨૩ કોકીલાવન કૃષ્ણકુંડ ઉપર—ત્યાં સમાહ કરી આપ એક માસ પર્યંત ખીરાજ્યા. એક દિવસ વૃંદાવનના નાગાઓના મહંતે વિનંતી કરી કે, અમો ત્રણ સો નાગા છૈયે. તમે વિષ્ણુસ્વામી સંપ્રદાયના આચાર્ય છો માટે અમને સર્વેને દુધપાક પુરી જમાડો. ત્યારે શ્રીમહાપ્રભુજીએ વૈષ્ણવને આજ્ઞા કરી પાંચ શેર દુધમાં સર્વેને જમાડયા. એ બેઠ ચતુરા નાગાએ વિનંતી કરી કે, મુને શરણે લ્યો. ત્યારે શ્રી મહાપ્રભુજીએ આપે કહ્યું જે અમારા પૌત્ર શ્રીગોકુલનાથજી દ્વારા તમારો ઉદ્ધાર થશે.

૨૪ ભાંડીરવનમાં—ત્યાં સપ્તાહ કરી છે. એક દિવસ માધવાચાર્યના સેવક વ્યાસ સ્વામીએ વિનંતી કરી કે, અમારો સંપ્રદાય ચલાવો. શ્રીમહાપ્રભુજી આપે કહ્યું કે, સવારના જવાબ દેશું; પરંતુ રાત્રમાંજ વ્યાસ સ્વામીને સ્વપ્નમાં જણાવ્યું જે અખીલ લોકના ગુરુને તું શિષ્ય કરવાની ઇચ્છા કરે છે! તેથી પ્રભાતે આવી શ્રીમહાપ્રભુજીને દંડવત કરી ક્ષમા માગી શરણે આવ્યો. ઇત્યાદી.

૨૫ માનસસરોવર ઉપર—ત્યાં સપ્તાહ કરી અને શ્રી ગોવર્ધનનાથજીની અલૌકિક લીલાનો અનુભવ વૈષ્ણવોને કરાવ્યો, અને શ્રીમદ્ગોકલ પધારી નંદમહોત્સવ કર્યો. ત્યાં નંદ યશોદા ત્રજ ભગ્ત સાક્ષાત્ પધાર્યાં હતાં. ઇત્યાદી.

૨૬ સોરભ ઘાટની ઉપર—ત્યાં સપ્તાહ પારાયણ કરી. ત્યાં કૃષ્ણદાસના ગુરુ સાથે કૃષ્ણદાસનો નીલાપ થીવ્યા. અને શ્રીમહાપ્રભુજીના ભાઈ કેસવપુરી શ્રીમહાપ્રભુજીને પોતાની સિદ્ધિ બતાવવા શ્રીગંગાજી ઉપર આવી આવ્યા. શ્રીઆચાર્યજી કહે કે, ભગવત સેવાવિના અનેક સિદ્ધિ પામશો તો પણ તે વૃથા છે. વળી બીજા દિવસે પણ તેમ ચાલી આવતાં શ્રી મહાપ્રભુજીએ સિદ્ધિ હરી લીધી તેથી મધ્યમાં

પુડવા લાગ્યા એટલે શ્રીમહાપ્રભુજી કૃપા કરી ભુજા વધારી મધ્યધારામાંથી કીનારે લાવ્યા ત્યારે પશ્ચાત્તાપ કરી શરણે આવ્યા. ઈત્યાદી.

૨૭ ચિત્રકુટ કાંતિનામના પર્વત ઉપર ઊંચકર નીચે- સમાહ કરી ત્યાં શ્રીહનુમાનજી શ્રવણ કરવા પધાર્યા. અને એક પગે ઉભાં રહી શ્રવણ કરતાં શ્રીમહાપ્રભુજીએ આજ્ઞા કરી જે આ કાંતિ નામનો પર્વત શ્રીગિરિરાજનો ભાઈ છે. માટે એ ઉપર પગે ઉભી ન રહેવું. એટલે બેશી શ્રવણ કરતાં એક વખત કાંતિ નામના પર્વતે પ્રાલણ વેશે આવી શ્રી મહા- પ્રભુજીને કહ્યું કે, શ્રીરામચંદ્રજી આજ્ઞા કરે છે જે અમને કંઈ સામગ્રી આરોગાવા પધારો એટલે શ્રી મહાપ્રભુજી ફલ ફલાદિ લઈ પધાર્યા. અને ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજી સાથે આરોગ્યા, ઈત્યાદી.

૨૮ અયોધ્યાજીમાં સરયુ કીનારે ગુસાંઈ ઘાટ ઉપર- ત્યાં શ્રી રામચંદ્રજી મળવા પધાર્યા. એક સમે શ્રી મહાપ્રભુજી શ્રીરામચંદ્રજીનાં દર્શન કરવા પધાર્યા. ત્યાં જઈ મર્યાદા પુરૂષો- ત્તમાયનમઃ કહ્યું એટલે શ્રીહનુમાનજીને શંકા થઈ જે મર્યાદા પુરૂષોત્તમાયનમઃ કેમ કહ્યું! તે શ્રીરામચંદ્રજીને પૂછતાં શ્રી રામચંદ્રજીએ કહ્યું! કે તેનું કારણ શ્રીમહાપ્રભુજી કહેશે. બીજે દિવસે કથા શ્રવણ કરવા ગયા તો શ્રી મહાપ્રભુજીનું રૂપ સાક્ષાત્

શ્રીરામચંદ્રજી જેવું જોઈ દંડવત કરી પાછા આવી શ્રીરામ-ચંદ્રજીને વૃત્તાંત કહ્યું. ત્યારે આપે કહ્યું કે, તે માફ રૂપ ધારણ કરી શકે, પણ અમે તેનું રૂપ ધારણ કરી શકીએ નહીં એટલું સામર્થ્ય તેમાં અધિક છે. એમ કહ્યાથી હનુમાનજીની શંકા દૂર થઈ. ઇત્યાદી.

૨૯ નૈમિષારણ્યમાં મોતી કુંડ ઊપર છોકર નીચે— સમ્રાહ કરી ત્યાં ૮૮૦૦૦ હજાર રૂપીઆ યજ્ઞ કરતા હતા ત્યાં પધારી એક રત્નેકનો અર્થ ત્રણ પોહાર વિસ્તારથી વર્ણન કર્યો. તે જોઈ સાક્ષાત્ પ્રભરૂપ છે એમ જાણી સર્વે શરણે આવીયા. ઇત્યાદી.

૩૦ કાશીમાં યત્ન વટની પાસે શેઠ પુરૂષોત્તમહાસના ઘરમાં—ત્યાં સમ્રાહ કરી અને નંદ મોહત્સવ કર્યો. ત્યાં નંદ યશોદા ગોપ ગોપી આદી કુપમાંથી પ્રાગટ્ય થયાં. માયાવાદી પંડિતોને જીત્યા અને લક્ષ્મિમાર્ગ સ્થાપન કરી પત્રાવલંબ અંથ કરી વિશ્વનાથના મંદિર ઉપર ચોટાડયો અને શ્રીમહાદેવજીએ પ્રાહ્મણોને અજ્ઞા કરી જે એ લક્ષ્મિમાર્ગ સ્થાપન કરે તેમાં માફ જોર નહીં. ઇત્યાદી.

૩૧ હરિહર ક્ષેત્ર ભગવાનદાસના ધ્યાનમાં માણેક તળાવ ઊપર—સમાહ કરી ભગવાનદાસને સ્વરૂપજ્ઞાન દીધું. કેવળરામ નાગને શરણે લીધો. ઇત્યાદી.

૩૨ ગંગાસાગરમાં કપીલદેવજીના આશ્રમમાં—સમાહ કરી—અને ત્યાં છ માસ ખીરાજી તૃતીયસ્કંધની સુબોધની પુરી કરી અને એક દિવસ શ્રીઆચાર્યજીના મનમાં ધાણી આરોગવાની ઇછા થઇ તેથી તે કૃષ્ણદાસ ભાવપૂર્વક લાગ્યા, અને તેને શું વરદાન આપ્યાં તે વારતામાં પ્રસિદ્ધ કહેલ છે. ઇત્યાદી.

૩૩ અંડેલમાં—ત્યાં કાશીથી મહાલક્ષ્મીજીને સાથે તેડી પધાર્યા હતા અને શ્રી એલમાગાજીની નવનીત પ્રીયાજીની સેવાની અભીલાષા પૂર્ણ કરી. ત્યાં શ્રીગોપીનાથજીનું પ્રાગટ્ય થયું. સં ૧૫૬૭ ના ભાદરવા વદિ ૧૨ દ્વાદશીને દિને. ઈ ૦

૩૪ અંપારણ્ય—(ચરણાટ) ત્યાં સમાહ કરી. એક દિવસે એક બ્રાહ્મણે આવી વિનંતી કરી કે, હું ધણા દિવસ થયા શ્રી ગંગાજી ઊપર તપ કરતો હતો ત્યાં એક દિવસ શ્રીગંગાજીમાંથી એક સ્વરૂપે પધારો મને કહ્યું કે, માઈં નામ વિકલનાથજી છે તે મને મહાપ્રભુજીને ઘેર પધારવો. તે સાંભળી ધણા હર્ષથી

પધરાવી લીધા તેજ વખતે શ્રીગુસાંઈજી પ્રાગટ્ય થયા. માટે શ્રીગુસાંઈજીનું નામ પણ શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી ધરયું. તે સં ૧૫૭૨ માર્ગશિર્ષ વદ નવમી મધ્યાનને વખતે બ્રાહ્મણોએ જન્મ પત્રીકા કરી સુચવ્યું જે એ માયાવાદીનું ખંડણ કરી ભક્તિમાર્ગ સ્થાપી સેવાવડે અનેક જીવનો ઉદ્ધાર કરશે. ઇ૦

૩૫ શ્રીપુરૂષોત્તમપુરી—(જગન્નાથજી) માંત્યાં મંદિરને ઉત્તર દરવાજે બેઠક છે ત્યાં સમાહ કરી. એ દિવસ એકાદશીનો હતો અને પંડ્યાઓએ મહાપ્રસાદ શ્રી મહાપ્રભુજીના હસ્તમાં આપ્યો. તે પ્રસાદનું મહાત્મ્ય વર્ણન કરતાં દ્વાદશીની પ્રભાત થઈ એટલે આપે પ્રસાદ લીધો. એટલે સ્નાન કર્યાવિના પ્રસાદ લેવાનો પ્રકાર માયાવાદી બ્રાહ્મણે પૂછતાં શાસ્ત્રના અનેક પુરાવાથી નિરૂત્તર કીધા તોપણ એક જણ ન માનવાથી સભામાં એવું કર્યું જે શ્રીજગન્નાથજી જે ઉત્તર દીએ તે કયુલ. તેથી શ્રીજગન્નાથજીએ આ નીચેનો શ્લોક પત્રમાં લખી રાખ્યો. મેકંશાસ્ત્રં દેવકી પુત્ર ગીતા ॥ મેકો દેવો દેવકી પુત્ર એવ ॥ મંત્રમેકો તસ્યનામાનમેકાં ॥ કર્મોપ્યેકો તસ્ય ભાવાત્મ સેવા ॥ ઇત્યાદી.

૩૬ નાસક પંચવટીને તીર તપોવનમાં—ત્યાં સમાહ કરી એક હજાર બ્રાહ્મણોને નિરૂત્તર કર્યા.

૩૭ પનાં નરસિંહજી—ત્યાં સમાહ કરી તે વખતે શ્રી નરસિંહજી પધાર્યા ત્યારે આપે કહ્યું જે આપે ઠમ શ્રમ લીધો? ત્યારે શ્રીનરસિંહજીએ કહ્યું કે મીત્રનો એ ધર્મ છે. એક દિન એક વૈષ્ણવે પૂછ્યું કે, એ લગવાનનું નામ પણા નરસિંહજી કેમ પડ્યું? ત્યારે શ્રીમહાપ્રભુજીએ કહ્યું કે, હિરણ્યકશીપુ આદિ દૈતને માર્યા તે વખતનો ક્રોધ સમાવવા માટે પણા આરોગ્યા તેથી પણા નરસિંહજી એવું નામ છે. ઈત્યાદી.

૩૮ લક્ષ્મણ બાલાજી સેસાયલ પર્વત ઊપર—ત્યાં સમાહ કરી ત્યાં લક્ષ્મણ બટજી એ સમાગાડમાતાજી સહીત પધાર્યા હતા. ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજીએ પીતાજીને કહ્યું કે, આજે આપ શ્રીલક્ષ્મણ બાલાજીની સેવા શ્રંગાર કરો. તે શ્રીલક્ષ્મણજી બાલાજીની સેવા કરતાં લક્ષ્મણબટજી સ્વરૂપમાં લીન થઇ ગયા તે જોઈ એલમાગાડ કલેશ કરવા લાગ્યાં તેથી શ્રીમહાપ્રભુજીએ માતાજીને જ્ઞાન ઉપદેશ દઈ કહ્યું જે અમારા પીતાજી અક્ષરબ્રહ્મનું સ્વરૂપ હતા તે અક્ષરબ્રહ્મને પામ્યા. હવે આપ મામા રામકૃષ્ણબટજીની સાથે વિધાનગર પવારો. અમે થોડા દિવસમાં પરીક્રમા પુરી કરી આવશું ત્યારે અડેલ જશું. એમ કહી ત્રીદાય કર્યાં અને આપ દક્ષણ યાત્રા કરવા પધાર્યા.

૩૯ શ્રીરંગજીમાં કાવેરી નદીને કીનારે—ત્યાં શ્રીરંગજીની આજ્ઞાથી આનંદરામ મુખીઆને શરણે લીધો, અને ખીજા અનેક તામસી જીવનો ઉદ્ધાર કીધો. ઇત્યાદી.

૪૦ વિષ્ણુકાંચીમાં કંસુશ્રી નદીને કીનારે—ત્યાં સમાહ કરી. તે શ્રીવ્રધરાજ સ્વામીના મંદિરમાં દરશન કરવા પધારયા નહીં તેથી રાત્રે શ્રીવ્રધરાજ સ્વામીએ પધારી પૂછ્યું કે, કેમ દરશને પધારયા નહીં? ત્યાં આપ કહે જે પગથીઆ પર સર્વે પથ્થરમાં જે દેવકૃત અષ્ટપદી લખી છે તે ઉપર ચરણ મુકી કેમ અત્રાય. તેથી સેવકાએ અધર તેડી દર્શન કરાવ્યાં. ત્યાં વ્રધરાજ સ્વામીના પૂજવાથી શ્રીગોવર્ધનનાથજીના પ્રાગટ્યનું વર્ણન કર્યું. ઇત્યાદી.

૪૧ સેતુબંધ રામેશ્વર—ત્યાં સમાહ કરી. ત્યાં કાઈ વૈષ્ણવે પૂછ્યું કે, શ્રીરામચંદ્રજીએ મહાદેવજીની પૂજા કરી સ્થાપ્યા તેનું કારણ શું? ત્યારે શ્રીમહાપ્રભુજીએ કહ્યું કે, ચાર મર્યાદા શ્રીપુરૂષોત્તમનાં સ્વરૂપ છે તે માહેલા આ પણ મર્યાદા પુરૂષોત્તમ છે તેથી પૂજા કરી. ઇત્યાદી.

૪૨ મલ્લીઆચળ પર્વત ઉપર હેમ ગોપાલના મંદિર પાસ—ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજી પધાર્યા તે વખતે શ્રી હેમ-

ગોપાલજી સામા પધરાવા પધાર્યા અને મંદિરમાં પધરાવી આવ્યા અને ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજીએ કસર અને અરગજાઆદિ અંદન સમર્પી મેવા ભોગ કરી પરસ્પર આરોગ્યા, અને શ્રીગોવર્ધનનાથજીનું વ્રતાંત પૂછ્યું. તે શ્રીમહાપ્રભુજીએ સંભળાવ્યું. અને ખાલ લાલાનાં દર્શન કરાવ્યાં તથા ત્યાં હેમ ગોપાલની કૃપાથી ઈંદ્રને પણ દર્શન થયાં. ઇત્યાદી.

૪૩ લોહગઢ--(હાલ કાકણ પ્રાંતમાં ગોવા છે) ત્યાં અપચરા કુંડ તથા ગંધર્વ કુંડ છે તે ઉપર સિત્તા ઉપર હાથીનાં પગલાં છે ત્યાં સમાહ કરી તથા ત્યાં અનેક તામસી જીવોનો બંધાર કર્યો. ઇત્યાદી.

૪૪ તાંમ્રપરણી નદી ઉપર--ત્યાં સમાહ કરી ચુકા એટલામાં એક બ્રાહ્મણે આવી વિનંતી કરી કે, આ ગામના રાજાનું મૃત્યુ દસ દિવસમાં છે એવું એક ત્રીકાળદર્શીએ* કહેવાથી રાજા પોતાનો ભારોભાર સુવર્ણનું દાન કરેછે. તે જે દીન બ્રાહ્મણ લેવા જાય છે તેને ઠાઈ કાળપુરૂષ એક આંગળી બાંધી કરી બતાવેછે તે જોઈ કાઠ દાન લેવાની હીંમત કરતા નથી તેથી રાજા બ્રાહ્મણ થઈ દાન

* ભુત, ભવિષ્ય, અને વર્તમાન એ ત્રણે કાળને જાણવાવાળો.

નહીં લેવાયું માટે ક્રોધ કરે છે. એ સાંભળી શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજીએ કહ્યું કે ચાલો અમે દાન લેશું. બ્રાહ્મણને ક્રોધમાંથી છુટા કરી દાન લેતી વખતે આગળની માફક કાળપુરૂષે એક આંગળી ઊંચી કર્યાથી શ્રી મહાપ્રભુજીએ તે સાંભી ત્રણ આંગળી ઊંચી કરી એ જોઈ કાળપુરૂષ અતોપ થઈ ગયો. અને બ્રાહ્મણોને તે દાન લઈ ગાયત્રીપુરૂષ્વરણ કરવાની આપે આજ્ઞા કરી. રાજાએ શ્રીમહાપ્રભુજીને પૂછ્યું કે, આંગળી ૧ ઊંચી કરવાનું કારણ શું? શ્રીમહાપ્રભુ કહે જે કાળપુરૂષનું ક્રોધનું એ જે એક વખત સંધ્યા ગાયત્રી કરતા હોય તે દાન લીઓ. અમે ત્રણ ઊંચી કરી દેખાડી જે ત્રીકાલ કરીએ છીએ. એ મહીમા જોઈ રાજા તથા બ્રાહ્મણો શરણે આવ્યા. ઇત્યાદી.

૪૫ કૃષ્ણા નદીને તીર—ત્યાં સમાહ કરી અનેક માયાવાદી બ્રાહ્મણો સાથે વાદવિવાદથી લક્ષ્મીમર્ગ સિદ્ધ કર્યો, અને આચાર્ય પદવી પ્રાપ્ત કરી આગળ પધાર્યા.

૪૬ પંચાસરોવર ઊપર વરુપ્રક્ષ નીચે—ત્યાં સમાહ કરી વૈષ્ણવને આજ્ઞા કરી કે, લગવત નામ એક ક્ષણ પણ જો ન લીચે તો આસુરાવેશ ઊપજે અને સુક નામના

પક્ષીનો ઉદ્ધાર અષ્ટાક્ષરથી કર્યો અને ખીજ પણ અનેક જીવનો ઉદ્ધાર કર્યો ઇત્યાદી.

૪૭ જનાર્દનમાં--ત્યાં સમાહ કરી શ્રીજનાર્દનનો શ્રુંગાર શ્રીમહાપ્રભુજીએ કર્યો અને આનંદરામ મુખીયાને બ્રહ્મ-સંબંધ ઈષ્ટ વ્રજ લીલાનો અનુભવ કરાવ્યો. ઇત્યાદી.

૪૮ પદ્મનાભજીમાં--ત્યાં સમાહ કરી તથા શ્રીપદ્મનાભજી શ્રવણ કરવા પધાર્યા. આપે શ્રીપદ્મનાભજીને કહ્યું જે શ્રમ લીધો શ્રીપદ્મનાભજી કહે આપના શ્રમથી મારો શ્રમ થોડો છે. અને શ્રીપદ્મનાભજીની આજ્ઞાથી સર્વે મુખીયા ભીતરીયાને સેવક કર્યા.

૪૯ ત્રિલોક ભાનજીમાં--ત્યાં સમાહ કરી અને માયાવાદી આગળ શાસ્ત્રાર્થનો મહા સંવાદ થયો અને મહાપ્રભુજીએ ચાર પ્રશ્નમાં સર્વેને નિરૂત્તર કર્યા. એ જોઈ સર્વે માયાવાદીઓ શરણે આવ્યા. ઇત્યાદી.

૫૦ તોતાદ્રિ પર્વત ઉપર--ત્યાં સમાહ કરવા ખીરાબ્યા અને વૈષ્ણવો જલ શોધવા ગયા ત્યાં ચાર ચાર ગાઠીમાં જલ નહીં. ત્યારે શ્રીમહાપ્રભુજીએ કહ્યું કે, એક કદંબ નીચે

શીલા છે તે ઊઠાવો. તે ઊઠાવતાં સુંદર કુંડ દેખાયો. તે કુંડનું નામ વલ્લભ કુંડ રાખ્યું. ત્યાં પણ ધણા માયાવાદીને જીત્યા.

૫૧ દર્વસેનજીમાં--ત્યાં સમાહ કરી અને દર્વસેનજીનાં સેવા શ્રિંગાર કરવા પધારતાં ત્યાં દર્વસેનજીએ આચાર્યજીને કહ્યું જે આ સ્થળ બહુ વીકટ છે અને તેમાં દૈવી જીવ પણ ધણા છે તેથી આપ સર્વેનો ઉદ્ધાર કરો. જેથી આપના વંશ પુરુષોત્તમ રૂપને આવી વીકટ જગ્યામાં પધારવું પડે નહીં. તેથી શ્રીઆચાર્યજીએ ચરણોદકથી દૈવી જીવને પાવન કીધા. ઇત્યાદી.

૫૨ સુરતમાં તાપી કીનારે સનત કુમારના આશ્રમમાં--ત્યાં સમાહ કરી ત્યાંસુધી સુર્ય પુત્રી તાપીજી અલૌકીક આભરણ પહેરી સ્ત્રીરૂપે શ્રીઆચાર્યજીને પંખો કરતાં અને સમય થતાં અલોપ થતાં તેથી વૈષ્ણવોએ પૂછ્યું જે મહારાજ આ સ્ત્રી આવે છે તે કાણ તેનું વૃત્તાંત કહો. શ્રીમહાપ્રભુજી કહે તે તાપીજી હતાં એમને ધણા કાળથી મારી સેવાની આકાંક્ષા હતી. એ પ્રતાપબલ જોઈ ત્યાં ધણા સેવક શરણે આવ્યા.

૫૩ ભરૂચ નરમદા કીનારે ભ્રગુ ક્ષેત્રમાં—ત્યાં સપ્તાહ કરી તે વખતે શ્રીનરમદાજીએ આવી પ્રાર્થના કરી જે હે મહારાજ ! કલિકાલના પ્રભાવથી તીર્થ સર્વે ક્ષીણતા પામે છે તેથી આપ પધારી સ્નાન કરવાથી સનાથ કરવાની ઇચ્છા કરે છે. પ્રભુ કહે તે કારણથીજ પૃથ્વી પરોકમા છે. અને ત્યાંના પંડિતો સાથે શાસ્ત્રાર્થ કરી ભક્તિમાર્ગ સ્થાપીત કર્યો.

૫૪ મોરબીમાં મધુ કીનારે કુંડ ઉપર—ત્યાં સપ્તાહ કરી સંગના વૈષ્ણવોને કહ્યું જે આ સ્થળ રાજ મયુરધ્વજનું છે. ત્યાં એક ખાસા અને ખાદા નામના બ્રાહ્મણે શરણે લેવાની વિનંતી કરી તેને શરણે લઇ એકનું નામ ખાલ-કૃષ્ણદાસ અને ખીજનું નામ ખાદરાયણદાસ ધરી, સ્વમાર્ગીય ગ્રંથ ભણાવી, ચરણાર્વોદની સેવા પધરાવી આપી. ઈ૦

૫૫ નવાનગરમાં નાગમતિ નદીને કીનારે છોકર નીચે—ત્યાં સપ્તાહ કરી. એક વખત માયા નામે જન્મ રાજ કરતો કરતો ત્યાં આવ્યો તેને શ્રીમહાપ્રભુજીનાં અલૌકીક દર્શન થયાં અને મહીમા જોઈ રાજ શરણે આવ્યો. ત્યારે તેને આજ્ઞા કરી જે આ સ્થળમાં ગામ વસાવો એ ગામ અચળ થશે. તેથી તત્કાળ ત્યાં રાજએ ગામ વસાવ્યું. ઈત્યાદી.

૫૬ ખંભાલીઆ ગામની નજીક--કુંડ ઉપર ઠોકર નીચે ત્યાં સમાહ કરી. ત્યાં એક બ્રાહ્મણે આત્રી કહ્યું કે, આ જગ્યામાં એક પ્રેત રહે છે તે આ સ્થળમાં કોઈ પ્રાણી માત્ર રાત વાસો કરે તો તેનો ભક્ષ કરે છે માટે રાત રહેશો નહીં. રાત્રીએ પ્રેત આવ્યો તેનો શ્રીમહાપ્રભુજીએ ઉદ્ધાર કીધો. ઈત્યાદી.

૫૭ પિંડ તારક કુંડ.ઉપર--ત્યાં સમાહ કરી તે વખતે ત્યાંના તિર્થદેવતા શ્રવણ કરવા આવતા. એક વખત એક નિર્ધન બ્રાહ્મણ આવી પોતાની વ્યવસ્થા કહી રૂદન કરવા લાગ્યો તેથી શ્રીમહાપ્રભુજીએ કૃપા કરી કહ્યું જે તારા હાથે આ કુંડમાં પિંડ તરશે તેથી તારો નિરવાહ ચાલશે. ઈત્યાદી.

૫૮ મુલ ગોમતી--(કાંદોરજી)માં ત્યાં સમાહ કરી. વૈષ્ણવોએ પૂછ્યું જે પ્રભુ આ મુલ ગોમતીજીનું વૃત્તાંત કહો. તે કૃપા કરી શ્રીમહાપ્રભુજીએ કહ્યું જે ગૌલોકથી આવી ભુતળ ઉપર રાજને ઘેર જન્મ લીધો અને સમુદ્રને વરયાં ને પ્રભુ શ્રીપુર્ણપુરૂષોત્તમનાં ચરણસ્પર્શે પામ્યાં. ઈત્યાદી.

૫૯ શ્રી દ્વારકામાં ગોમતી કીનારે--ત્યાં સમાહ કરી તે વખતે વરસાદ ધણે આવ્યો તે જોઈ શ્રીમહાપ્રભુજીએ

વિચાર્યું જે કથામાં ભંગ થાશે તેથી પ્રતાપ બલથી બેઠક
 નેટલી જગ્યામાં વરસાદ ખંવ કર્યો. એ મહીમા વૈષ્ણવોને
 દેખાડ્યો. પછી શ્રીદ્વારકાનાથજી (રણછોડજી)ની સેવા
 શ્રુંગાર કર્યા અને પ્રભુજીની આજ્ઞાથી ચાતુર્માસ ખીરાબ્યા.
 ત્યાં શ્રી રણછોડજીની આજ્ઞાથી ગોવિંદદાસજી બ્રહ્મચારી
 શરણે આન્યો અને તે દીનથી શ્રી આચાર્યજીની કથા શ્રવણ
 કરતાં એક સમે શ્રી ગોવર્ધનનાથજીએ શ્રીમહાપ્રભુજીને કહ્યું
 કે, બ્રહ્મચારીતો રાજ લીલાના અધિકારી છે. એક દિવસ કથા
 પ્રસંગમાં વાતો કરવાથી પ્રસાદ આપવો ખંવ કર્યો; પણ
 શ્રીરણછોડજીની આજ્ઞાથી સર્વે વૈષ્ણવોને પ્રસાદ આપ્યો. ૯૦

૬૦ ગોપી તળાવ ભિપર છોકર નીચે—ત્યાં સપ્તાહ
 કરી. ત્યાં વૈષ્ણવોની વિનંતીથી સર્વે વૈષ્ણવોને દિવ્ય ચક્ષુ
 આપી અખંડ રાસલીલાનાં દર્શન કરાવ્યાં. ઇત્યાદી.

૬૧ સંખોદ્ધારમાં સંખ તળાવ ભિપર—ત્યાં સપ્તાહ
 કરી. વૈષ્ણવોએ પ્રાર્થના કરી કે મહાજ આ સ્થળનું સંખો-
 દ્ધાર નામ કેમ પડ્યું? ત્યારે શ્રીમહાપ્રભુજીએ કહ્યું કે, આહીં
 ભગવાન શંખચુડ દૈતને મારી વેદ લાવ્યા તેથી આ ભગવાન
 શંખ, નારાયણ કેહેવાય છે. આ રમણ દ્વિપ કાળીનાગને

આપ્યો છે. ઠાઈકાલે ભગવાન્ શ્રીરણુછોડજી આ સ્થળમાં પધારશે. શ્રી શંખન.રાયણુની આજ્ઞાથી શ્રીસુબોધનીમાંથી વેણુગીતના એક શ્લોકનું વ્યાખ્યાન ત્રણ દિવસે પુરૂં કરી સભળાવ્યું. ઇત્યાદી.

૬૨ નારાયણસરોવર ઉપર માકડેંય ઋષિના આશ્રમમાં—ત્યાં સમાહ કરી વૈષ્ણવને કહ્યું જે આ સ્થળમાં આદિનારાયણનું પ્રાગટ્ય છે. ત્યાં ઢાટીશ્વર મહાદેવજી કથા શ્રવણ કરવા આવતા હતા તે શ્રીમહાદેવજીની આજ્ઞાથી મહાદેવજીના સેવકા શ્રીમહાપ્રભુજીને શરણે આવ્યા અને ખીજ પણ અનેક તામસી જીવનો ઉદ્ધાર કર્યો. ઇત્યાદી.

૬૩ જીર્ણુગઠ (જુનાગઠ)માં રેવતી કુંડઉપર—ત્યાં સમાહ કરી. ત્યાં રૈવતાચલ તથા અસ્વસ્થામા શ્રવણ કરવા પધારતા. એક વખત દામોદર કુંડમાં સ્નાન કરતાં આપની ગોદમાં ઢાટીકંદર્પ લાવણુય શ્રીદામોદરજી પ્રગટ થયા. તે જુનાગઠમાં શ્રીગોકુલેશજીને માથે ખીરાજે છે.

૬૪ દેવોત્સર્ગ પ્રભાસ ક્ષેત્રમાં ગોપી તીર્થ ઉપર—ત્યાં સમાહ કરી ત્યાં સોમનાથ મહાદેવજી શ્રવણ કરવા પધારતા. શ્રીમહાદેવજીના સેવક તે શ્રીમહાદેવજીની આજ્ઞાથી

શ્રીમહાપ્રભુજીના સેવક થયા. ત્યાં આપે વૈષ્ણવને કહ્યું કે, આંહી જાદવાસ્થળી છે. પછે પંચ તીર્થ કર્યાં. ઇત્યાદી.

૬૫ માધવપુર રૂકમણિ વનમાં કદંબ કુંડ ઉપર—
ત્યાં સપ્તાહ કરી. ત્યાં શ્રીમાધવરાયજી શ્રવણ કરવા પધારતા વૈષ્ણવને આપે કહ્યું કે, આ સ્થળમાં શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર રૂકમણિજીનું હરણ કરી પરણ્યા છે તેની ચેરી તથા માહેરું છે એમ કહી દર્શન કરાવ્યાં. કદંબ કુંડમાં આપે સ્નાન કર્યું અને ખીજ અનેક ઋષિઓ આવી સ્નાન કરી અનેક કાલાંતરના તપની સિદ્ધિને પામ્યા. ત્યાં શ્રીમાધવરાયજીએ આજ્ઞા કરી કે, અમે એક જીર્ણ દેવાલયમાં ખીરાજીએ છિયે અને ત્યાં એક ગિરિનારો બ્રાહ્મણ છે તે એક જલની લોટી ચલાવે છે. તે સાંભળી આપે તે બ્રાહ્મણને તેડાવી પૂછ્યું તો નિરવાહ નહીં તેથી આસપાસના વૈષ્ણવોને તેડાવી નિરવાહ કરી આપ્યો. અને આપે સેવા શ્રુંગાર કરી બ્રાહ્મણને આજ્ઞા કરી જ એ રીતે સેવા શ્રુંગાર કરવા. એમ કર્યાથી તમારો નિરવાહ ચાલશે અને વૈભવ પણ વધશે. ઇત્યાદી.

૬૬ ગુપ્તપ્રયાગમાં પ્રયાગકુંડની ઉપર—ત્યાં સપ્તાહ કરી. આપે વૈષ્ણવોને કહ્યું કે, આ સ્થળમાં ત્રીવેણી (ગંગા યમુના સરસ્વતી) સારસ્વત કલ્પમાં ખીરાજીતાં હતાં. એક દિવસ એક બ્રાહ્મણે આવી પ્રાર્થના કરી કે, હું દક્ષણનો

રહેવાશી છું ને શ્રીપંડરપુરમાં શ્રીવિકલનાથજીના મંદિરમાં દુધનો આહાર કરી ભાગવતનો પાઠ કરતો હતો તેથી શ્રીમદ્ વિકલનાથજીએ પ્રસન્ન થઈ વરદાન આપ્યું જે માંગ. મેં કહ્યું, વ્રજની લીલાનાં દર્શન કરાવો. પ્રભુએ કહ્યું તે દુર્લભ છે; પણ તું ગુપ્તપ્રયાગમાં જઈ ભક્તિ કર. ત્યાં કાળાન્તરે શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી પધારશે તે તારા મનોરથ પૂર્ણ કરશે. એમ કહી શરણે લીધો. શરણે લઈ કહ્યું જે તારો વ્રજભુમીમાં અવતાર થશે અને તું ગોપીનાથ ગ્વાલ કહેવાઈશ તથા તારી સાથે શ્રીગોવર્ધનનાથજી ક્રીડા કરશે. ઈત્યાદી.

૬૭ ત્રીગડીમાં—ત્યાં એક બ્રાહ્મણને ઘેર સમાહ કરી શ્રીકૃષ્ણ બલદેવનાં બાળકરૂપે દર્શન તે સ્ત્રી પુરૂષને કરાવ્યાં. બીજા પણ દૈવીજીવને શરણે લીધા. ઈત્યાદી.

૬૮ નરોડા ગોપાલદાસના ઘરમાં—ત્યાં સમાહ કરી. અલૌકિક આનંદ પામી દૈવીજીવને શરણે લીધા. એ સર્વે ગોપાલદાસની વાર્તામાં વિસ્તારપૂર્વક છે. ઈત્યાદી.

૬૯ ગોધરામાં રાણા વ્યાસના ઘરમાં—ત્યાં સમાહ કરી. ત્યાં રાણા વ્યાસની ઇચ્છા પૂરણ કરીને બાળબોધ ગ્રંથનો હપદેશ ઈ વેણુગીત અને સુબોધની સંભળાવી પ્રેમ-લક્ષણયુક્ત કરી ધણા દૈવીજીવને શરણે લીધા. ઈત્યાદી.

૬૯ ખીરાલું જગન્નાથ જ્ઞેશીના ઘરમાં—ત્યાં સમાહ કરી. એક વખતે જગન્નાથ જ્ઞેશીએ યુગલગીતનું પ્રશ્ન પૂછ્યું તેની વ્યાખ્યા શ્રીમહાપ્રભુજીએ કરી સંભળાવી તેથી રસાવિષ્ટ થઇ મુર્ચ્છિત થઇ વ્રજલીલાનાં સાક્ષાત્ દર્શ થયાં. ઈત્યાદી.

૭૦ સિદ્ધપુરમાં બિંદુસરોવર નજીક—ત્યાં સમાહ કરી વૈષ્ણવ પ્રત્યે કહ્યું કે, આ સ્થાનમાં કપીલદેવજીએ માતૃશ્રીને જ્ઞાન ઉપદેશ કરી જલરૂપ કર્યાં છે. અને માયાવાદી પંડિતોને નિરૂત્તર કરી ભગતીમાર્ગ પ્રવર્તાવ્યો. એ પ્રતાપખલ જ્ઞેઠ ઘણા દૈવીજીવ શરણે આવ્યા. ઈત્યાદી.

૭૧ અવંત્રિકાપુરી (ઉજ્જૈણ)માં ગોમતી કુંડ ઉપર પીપર નીચે—ત્યાં પ્રથમ વ્રક્ષની છાયા નહીં હતી તેથી આપે એક પીપળાનું પાન રાખી જલ છાંટવાથી મોઢું વ્રક્ષ થઈ રહ્યું. તે પ્રતાપખળ જ્ઞેઠ માયાવાદીનો મોહ ટળી ગયો, એણે શરણે આવી વિનંતી કરી જે, મહારાજ અમને શરણે લીધો. તેથી કૃપા કરી શરણે લીધા. ઈત્યાદી.

૭૨ પુષ્કરજીમાં વલ્લભ ઘાટ ઉપર છોકર નીચે— ત્યાં સમાહ કરી શ્રી પુષ્કરજીના મંદિરમાં પધારી સેવા કરી

વૈષ્ણવને બોધ કર્યો જ, આ તીર્થમાત્રના રાજ છે, અને નારાયણની નાભીકમળથી બ્રહ્માની ઉત્પત્તિ આ સ્થળથી છે. ઈત્યાદી.

૭૩ ચંદ્ર સરોવર ઉપર પરાસોલી પ્રજમાં—ત્યાં સમાહ કરી સ્વમાર્ગીય વૈષ્ણવોને નિજ માર્ગનું સિદ્ધાંત સંભળાવ્યું અને દૈવીજીવોને શરણે લીધા. ઈત્યાદી.

૭૪ જનકપુર સરયૂ કીનારે છે—ત્યાં સમાહ કરી વૈષ્ણવોના પૂજવાથી પ્રભુ શ્રીરામચંદ્રજીનાં જનકીજી સાથે લખ્ત થયાં એ કથા વિસ્તારથી વર્ણન કરી સંભળાવી, ને દૈવીજીવને શરણે લઈ ઉદ્ધાર કર્યો. ઈત્યાદી.

૭૫ કુરુક્ષેત્રમાં કુંડ ઉપર—ત્યાં સમાહ કરી. રાત્રના વૈષ્ણવો પ્રત્યે યુગલગીતનો પ્રસંગ ચાલતાં પ્રજલીલાનાં સુખનો અનુભવ કરાવ્યો. ઈત્યાદી.

૭૬ હરિદ્વારમાં કનિકા ક્ષેત્ર ઉપર—ત્યાં સમાહ કરી. ત્યાં ઘણા કાલથી પ્રેતયોની પામેલા એક દૈવીજીવનો ઉદ્ધાર કર્યો. ઈત્યાદી.

૭૭ બદ્રિકાશ્રમમાં—ત્યાં સમાહ કરી તેજ દિવસે વામન દ્વાદશી હતી. શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી શ્રી બદ્રિકા-

નારાયણની સેવા કરવા પધાર્યા. પ્રભુની આજ્ઞાથી ઓગ્ધવ અંતે પારણું કર્યું. તે અઘાપી પર્યંત ઓગ્ધવની અંતે પારણું થાય છે. બદ્રિનારાયણે આજ્ઞા કરી કે, આ સ્થળ ઘણું વિકટ છે તેથી દૈવીજીવોને આપને શરણે લ્યો. જ્યાં તમારા વંશમાં પુરુષોત્તમરૂપ બાળકોને શ્રમ લેવો પડે નહીં. આજ્ઞા પ્રમાણ કરી દૈવીજીવોને શરણે લીધા. ઇત્યાદી.

૭૮ કેદારનાથ કેદાર કુંડ ઉપર—ત્યાં સમાહ કરી. ત્યાં કેદારનાથની આજ્ઞાથી દૈવીજીવનો ઉદ્ધાર કર્યો. ઇત્યાદી.

૭૯ વ્યાસ આશ્રમમાં—ત્યાં સમાહ કરી. સાથે કૃષ્ણદાસ વૈષ્ણવ હતા તેને આજ્ઞા કરી જે ગુફાદ્વારે ઊભા રહે. અમે વ્યાસજીને મળી આવીએ છઈએ. જતાં વ્યાસજીએ સામા પધારી આસન આપી કહ્યું કે, સુખોંધની સંભળાવો. તે સંભળાવી બાહર પધાર્યા તો કૃષ્ણદાસ ઊભા છે તે જોઈ આપે કહ્યું કે, કેમ બેઠા નહીં. ગુરૂ આજ્ઞા પ્રમાણ જોઈ પ્રસન્ન થઈ વરદાન આપ્યું. તે વાર્તામાં વિસ્તાર છે.

૮૦ હિમાચળ પર્વત ઉપર—ત્યાં સમાહ કરી પ્રેત રૂપે અનેક દૈવીજીવ હતા તેનો ઉદ્ધાર કર્યો.

૮૧ વ્યાસગંગા કીનારે છોકર નીચે—ત્યાં સમાહ કરો. વૈષ્ણવોએ પ્રશ્ન કર્યું કે, આ સ્થળ વ્યાસગંગા ક્રમ કહેવાણું? ત્યારે શ્રીમહાપ્રભુજીએ કહ્યું કે, વ્યાસજીનું જન્મ સ્થાન આ છે. અને સંહિતા લાગવતતું પ્રાગટ પણ આહીંજ છે.

૮૨ હિમાચળ મંદરાચળ પર્વત ઉપર છોકર નીચે— ત્યાં સમાહ કરો. મદનમધુસૂદનજીની આજ્ઞાથી સેવા શ્રુંગાર કરવા પધાર્યા. ત્યાંથી શ્રીગિરિરાજ પધાર્યા. શ્રીનાથજીના અધિકારી કૃષ્ણદાસને રાખ્યા. આપ અડેલથી સર્વે સ્વરૂપ પધરાવી શ્રી ગોકુલમાં ખીરાજ્યા. અને શ્રીગોવર્ધનનાથજીનો સેવા પ્રકાર અતિ ઉત્કૃષ્ટ થવા લાગ્યો. ઈત્યાદિ.

૮૩ કાશીમાં હનુમાન ઘાટ ઉપર—ત્યાં સ્વધામ પધારવાની ત્રીજી વખત આજ્ઞા થઈ એટલે સુખોદની દશ-મસકંધની પુરી કરી. સન્યાસ નિર્ણય ગ્રંથ કર્યો. બધી ત્રિદંડ સન્યસ્ત ગ્રહણ કરી મૌન રહી ૪૦ દિવસ અન્ન જળ ત્યાગ કરી આસુર વ્યામોહ લીલા દેખાડી.

૮૪ હરિહર ક્ષેત્રમાં ભગવાનદાસના ધરમાં—આગળ જણાવ્યા પ્રમાણે શ્રીમદાચાર્યજી સુધામ પધાર્યા તેથી ઘણા વૈષ્ણવો તાપ તથા ક્લેશ પામ્યા અને અન્ન જળ ત્યાગ કર્યું.

તેને શ્રીમદાચાર્યજી મહાપ્રભુજીએ સ્વપ્નામાં જણાવ્યું કે, હું
સદા પિરાજમાન છું. તમને તાપ હોય તો હરિહર ક્ષેત્રમાં
લગવાનદાસને ઘેર જાઓ તે તમને મારાં દર્શન કરાવશે.
તેથી ત્યાં જઈ લગવાનદાસ આગળ કાશીમાં આસુર વ્યા-
મોહ લીલાનું પ્રતાંત કહી વ્યાકુળ થઈ રૂદન કરવા લાગા
એ જોઈ લગવાનદાસ કહે તમને બ્રાતિ થઈ છે. પ્રભુનો
સદા પિરાજમાન છે ચાલો તમને દર્શન કરાવું. એમ કહી ટેરો
ખોદ્યો ત્યાં શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી ઢાટી કંદર્પ લાવણ્ય
સુખધામને ગાદી તકીએ ખીરાજી પોથી વાંચે છે તે જોઈ
સાષ્ટાંગ દંડવત કર્યા. પ્રભુ હસી કહે મારી લીલા મને
પિરાજમાન છે. એવી રીતે અનેક વૈષ્ણવને દર્શન આપ્યાં છે.
આ અપાર લીલા ઘણી વિસ્તીર્ણ છે. તેમાં આ તો સંક્ષેપ
માત્ર બેઠક ચરિત્ર આપ્યું છે તે સંપૂર્ણ.

અથ શ્રીગુસાંઈજી (શ્રી વિકુલનાથજી) ની બેઠક

૨૮ જન્મ દિવસ સં ૧૫૭૨ પૌષ વદ ૯.

- ૧ શ્રી ગોકુલ શ્રી ગોકુલનાથજીના મંદિરમાં.
- ૨ શ્રી ગોકુલ ઠકરાણી ઘાટ ઉપર શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક પાસે.
- ૩ શ્રી વૃંદાવનમાં શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક પાસે ખંસીવટ ઉપર.

- ૪ શ્રી કુંડ ઉપર. ૫ શ્રી ચંદસરોવર કુલ્લગરમાં.
- ૬ શ્રી ગોપાલપુરમાં. ૭ શ્રી કામવનમાં.
- ૮ શ્રી પ્રેમસરોવર ઉપર. ૯ શ્રી સંકેત વટ પાસે.
- ૧૦ રીટોરામાં. ૧૧ શ્રી કરેલા ગામમાં.
- ૧૨ શ્રી ડોટવનમાં. ૧૩ શ્રી ગોકુલ ચીર ઘાટ ઉપર.
- ૧૪ શ્રી વત્સવનમાં. ૧૫ શ્રી બેલવનમાં.
- ૧૬ પરાસોલીમાં. ૧૭ ચરણાટમાં.
- ૧૮ અડેલમાં. ૧૯ નારાયણુદાસના ધરમાં.
- ૨૦ સોરમજીમાં. ૨૧ ગોધરા નાગજીભાઈના ધરમાં
- ૨૨ અલીઆણા મહીધરજી કુલ્લવાઈના ધરમાં.
- ૨૩ રાજનગર (અમદાવાદ) ભાઈલા ડોઠારીના ધરમાં.
- ૨૪ ખંભાત નારાયણુસરોવર ઉપર.
- ૨૫ નવાનગર ખાલાખાદરાયનના ધરમાં.
- ૨૬ ગંગાગૌડ ઘટમાં જખલપુરની પાસે.
- ૨૭ શ્રી દ્વારકાજીમાં.
- ૨૮ શ્રી રામ લક્ષમણના મંદિર પાસે શ્રી દ્વારકાજીમાં.

અથ શ્રી ગિરિધરજીની બેઠક ૩ જન્મ સં૦
૧૫૯૭ કાર્તિક શુદ્ધ ૧૨.

- ૧ શ્રી ગોકુલમાં શ્રીગોકુલનાથજીના મંદિરમાં.
- ૨ શ્રી ગોપાલપુર મથુરેશજીના મંદિરમાં.
- ૩ શ્રી કામેરી ગુફામાં.

અથ શ્રી ગોકુલેશજીની બેઠક ૧૩ જન્મ સં૦
૧૬૦૮ માગસર શુદ્ધ ૭.

- ૧ શ્રી ગોકુલમાં શ્રી ગોકુલનાથજીના મંદિરમાં.
- ૨ વૃંદાવન વંસીવટમાં આચાર્યજીની બેઠક પાસે.
- ૩ રાધાકૃષ્ણ કુંડ ઉપર શ્રીવિક્રમનાથજીની બેઠક પાસે.
- ૪ શ્રી ચંદસરેવર પરાસોલીમાં.
- ૫ શ્રી ગોપાલપુર શ્રી ગોકુલનાથજીના મંદિરમાં.
- ૬ શ્રી કામવનમાં સુરભા કુંડ ઉપર.
- ૭ શ્રી કરેલામાં શ્રી ગુસાંધજીની બેઠક સામે.
- ૮ શ્રી ભરૂચ તાપી કીનારે.

- ૬ શ્રી સોરમજીમાં શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક પાસે.
 ૧૦ શ્રી ગોધરામાં નાગજી ભટના ધરમાં.
 ૧૧ શ્રી કાશમીરમાં.
 ૧૨ શ્રી અડેલમાં શ્રી મહાપ્રભુજીની બેઠક પાસે શ્રીગોકુલે-
 શજીનો પ્રાગટ્ય પણ આજ સ્થલમાં છે.
 ૧૩ શ્રી રાજનગર (અમદાવાદ) માં ભાઈલા ઠાઠારીના ધરમાં
 શ્રી ગુસાંધજીની બેઠક પાસે.

ઈતિ બેઠક પ્રકાશ સંપૂર્ણ.

શ્રી મહાચાર્યજી મહાપ્રભુજીનાં સેવ્ય સ્વરૂપનો
 પ્રાગટ્ય તે કોણે સેવ્યા અને હાલ કેને
 માથે ખીરાજે છે તથા કયા સ્થલમાં.

૧ શ્રી ગોવર્ધનનાથજી—(પ્રાગટ્ય શ્રીગિરીરાજમાંથી)
 તે રામદાસે સેવ્યા હાલ ટીકાત શ્રી ગોવર્ધનલાલજીને માથે
 શ્રીજીદ્વારમાં ખીરાજે છે.

૨ શ્રી નવનીત પ્રિયાજી—(શ્રી યમુનાજીમાંથી) તે
 ગજધાવનદાસના સેવ્યા તે હાલ શ્રીગોવર્ધનનાથજીની ગોદમાં
 ટીકાત શ્રી ગોવર્ધનલાલજીને માથે શ્રીજીદ્વારમાં ખીરાજે છે.

૩ શ્રી મદનમોહનજી—(શ્રી યમુનાજીમાંથી) તે અચ્યુ-
લદાસે સેવ્યા. હાલ શ્રી ગોવર્ધનનાથજીનો ગોદમાં ટીકાત
શ્રી ગોવર્ધનસાલજીને માથે શ્રીજીદ્વારમાં ખીરાજે છે.

૪ શ્રી બાલકૃષ્ણજી—(અડેલમાં યમુનામાંથી) તે
અડેલની બ્રાહ્મણીએ સેવ્યા. તે હાલ શ્રીગોવર્ધનનાથજીની
ગોદમાં શ્રી ટીકાત ગોવર્ધનસાલજીને માથે શ્રીજીદ્વારમાં
ખીરાજે છે.

૫ શ્રી વિકુલનાથજી—(શ્રી ગુસાંઈજીના જન્મ સમે
બ્રાહ્મણે આપ્યા) તે શ્રીમદ્વલ્લભકુલે સેવ્યા. શ્રીબાડે ગોવિંદજીને
માથે શ્રીજીદ્વારમાં ખીરાજે છે.

૬ શ્રી મથુરેશજી—(શ્રી મહાપ્રભુજીના યજ્ઞોપવિત સમે
પધારયા) તે ગોવિંદદાસના સેવ્યા હાલ શ્રીવલ્લભજીને માથે
કાંકરોલીમાં ખીરાજે છે.

૭ શ્યામસુંદરજી—(શ્રીવિષ્ણુસ્વામીની ઇચ્છાથી) તે
શ્રી ગોપીકાલંકારજીને માથે ઉદ્દેપુરમાં ખીરાજે છે.

૮ શ્રી મદનમોહનજી—(પંચગંગામાંથી) તે સુરદાસ-
જીએ સેવ્યા. હાલ શ્રીત્રીકમજીને માથે સ્વામનીજી સહીત
જેઠપુરમાં ખીરાજે છે.

૯ શ્રી મથુરેશજી--(શ્રીયમુનાજીમાંથી) પદ્મનાભદાસની બેટી તુલશાએ સેવ્યા. તે હાલ શ્રી કનૈયાલાલજીને માથે ઢાટામાં ખીરાજ છે.

૧૦ શ્રી છોટા મથુરેશજી--(શ્રી મથુરેશજીના સ્વરૂપ-માંથી) તે મહાવનની ક્ષત્રાણીએ સેવ્યા. હાલ શ્રીમુરલીધરજીને માથે ઢાટામાં ખીરાજ છે.

૧૧ શ્રી નવનીતપ્રિયાજી--(ગંગાજીમાંથી) તે માવજી પીરજીએ સેવ્યા. હાલ શ્રી માધોરાયજીને માથે ઢાટામાં ખીરાજ છે.

૧૨ શ્રી કલ્યાણરાયજી--(તળાવમાં દેવી કરી પુજતા હતા તે) તે વેણીદાસે સેવ્યા. હાલ શ્રી જદુનાથજીને માથે સેરગઢમાં ખીરાજ છે.

૧૩ શ્રી ગોપીનાથજી--(શ્રી આપને સાસરેથી પધરાવી લાવ્યા તે) શ્રીગોકુલનાથજીએ સેવ્યા. હાલ શ્રી લક્ષ્મણજીને માથે શ્રી ગોકુલમાં ખીરાજ છે.

૧૪ શ્રી લાલજી--(સરસ્વતીમાંથી) અમાંક્ષત્રાણીએ સેવ્યા. તે હાલ શ્રી નરસિંહલાલજીને માથે મુંબઈમાં ખીરાજ છે.

૧૫ શ્રી અષ્ટભુજા—(ત્રવેણીમાંથી) પદમા રાવળે સેવ્યા. તે હાલ શ્રીવિઠ્ઠલરાયજીને માથે શ્રીમથુરાજીમાં ખીરાજ છે.

૧૬ શ્રી ગોકુલચંદ્રમાજી—(શ્રી યમુનાજીમાંથી) તે નારાયણદાસ બ્રહ્મચારીએ સેવ્યા. તે હાલ શ્રી ગોવિંદરાયજીને માથે કામવનમાં ખીરાજ છે.

૧૭ શ્રી મદનમોહનજી—(નારાયણ ભટજીના ધરમાંથી) શ્રી વલ્લભકુલે સેવ્યા. હાલ શ્રી વ્રજલાલજીને માથે કામવનમાં ખીરાજ છે.

૧૮ શ્રી બાલકૃષ્ણજી—(શ્રી યમુનાજીમાંથી) શ્રીગિરિ-રાજવાળા તે શ્રીજીવનલાલજીને માથે મુંબઈમાં ખીરાજ છે.

૧૯ શ્રી મદનમોહનજી—કુલબાઈના ઠાકોર તે હાલ શ્રી ગંગાબેટીજીને માથે મુંબઈમાં ખીરાજ છે.

૨૦ શ્રી લાડલેજી—(શ્રી યમુનાજીમાંથી) તે જ્યાનંદે સેવ્યા. હાલ શ્રીમગનજીને માથે વેરાવલમાં ખીરાજ છે.

૨૧ શ્રી દામોદરજી—(વ્રજના કુંડમાંથી) હાલ ગિરિ-નારા બ્રાહ્મણ સેવે છે. જુનાગઢમાં.

૨૨ શ્રી મદનમોહનજી—(ત્રીવેણીમાંથી) તે ગદાધર-
દાસના સેવ્યા તે હાલ વ્રજેશજીનાં વહુજીને માથે નવાનગરમાં
ખીરાજ છે.

૨૩ શ્રી બાલકૃષ્ણજી—મતકાવારા ઠાકોર તે શ્રી વ્રજ-
ધીશજીને માથે જ્ઞેધપુરમાં ખીરાજ છે.

૨૪ શ્રી દામોદરજી—શ્રી મગનજી મહારાજના ઠાકોર
તે શ્રીગોકલેશજીને માથે જુનાગઢમાં ખીરાજ છે.

૨૫ શ્રી નટવરજી—(નારાયણસરોવર સૂર્ય કુંડમાંથી)
તે ગોપાલદાસે સેવ્યા. તે શ્રી વ્રજભુષણજીને માથે રાજ-
નગરમાં ખીરાજ છે.

૨૬ શ્રીમદનમોહનજી—ગોપાલદાસ જટાધારીના સેવ્યા
હાલ શ્રીલામનીજી વહુજીને માથે શ્રી ગોકુલમાં ખીરાજ છે.

૨૭ શ્રી મદનમોહનજી—તે શેઠ પુરૂષોત્તમદાસ (કૃષ્ણા-
વંતારમાં અકુરજી હતા) તેના સેવ્યા. તે શ્રી ત્રીકમજીને
માથે જ્ઞેધપુરમાં ખીરાજ છે.

૨૮ શ્રી મદનમોહનજી—ચંપાલટજીના તે શ્રી નવનીત-
પ્રિયાજીની પાસે શ્રીજીદ્વારમાં ખીરાજ છે.

૨૯ શ્રી બાલકૃષ્ણજી—તે રાજદેવે માધોદેવેના સેવ્યા. તે વલ્લભદાસ મુખીયાને માથે શ્રીજીદ્વારમાં ખીરાજે છે.

૩૦ શ્રી મદનમોહનજી—રાજ બેધસિંહજીના સેવ્યા. તે શ્રી કાકાગિરિધરજીને માથે ખીરાજે છે. તે શ્રીજીદ્વારમાં શ્રી વિઠ્ઠલનાથજીની ડોલત્રીખારીમાં.

૩૧ શ્રી બાલકૃષ્ણજી—તે રાણાવ્યાસના સેવ્યા. હાલ બલદેવ મુખ્યાજીને માથે શ્રીજીદ્વારમાં ખીરાજે છે.

૩૨ શ્રી મદનમોહનજી—તે ગોપાલદાસ વાસવાડવાળાના સેવ્યા તે શ્રીવ્રજરતનજીને માથે શ્રીગોકુલમાં ખીરાજે છે.

૩૩ શ્રી રસિકરાયજી—તે માધવદાસ જલોટાના સેવ્યા તે હાલ શ્રીવલ્લભજી કામવનવાળાને માથે વીરમગામમાં ખીરાજે છે.

૩૪ શ્રી નવનીતપ્રિયાજી—રામદાસના સેવ્યા તે હાલ શ્રીરાજ ઠાકારને માથે શ્રીગોકુલમાં ખીરાજે છે.

૩૫ શ્રી શ્યામલાલજી—ગોપાલદાસ જટાધારીના સેવ્યા તે વ્રજભુખણજીને માથે જામનગરમાં ખીરાજે છે.

૩૬ શ્રી શ્યામમનોહરજી—તે હરિદાસની છોકરીના સેવ્યા તે હાલ શ્રીકુંજલાલજીને માથે ચાંપાસેરીમાં ખીરાજે છે.

શ્રી ગુસાંઘજી (શ્રીવિકૃતનાથજીનાં) સેવ્ય સ્વરૂપ.

૧ શ્રી મદનમોહનજી—(શ્રીગુસાંઘજીના શ્રી હસ્તથી પ્રાગટ્ય) તે રાજા વ્યાસકરણે સેવ્યા હતા શ્રીજીવનલાલજીને માથે મુંબઈમાં ખીરાજે છે.

૨ શ્રી મદનમોહનજી શ્રીસ્વામિનીજી સહીત—(શ્રી-યમુનાજીમાંથી) તે રખીકેસના સેવ્યા તે શ્રીવિકૃતરાયજીને માથે શ્રીમથુરાજીમાં ખીરાજે છે.

૩ શ્રી ગોપાલલાલજી—તે લાલપાઈ ધારવાઈના સેવ્યા તે હાલ શ્રીગિરિધરજીને માથે કાશીમાં ખીરાજે છે.

૪ શ્રી વ્રંદાવનચંદ્રજી—(સ્વર્ધષ્ટથી પ્રાગટ્ય) તાજ-ખીખી (ખાનજદી) ના સેવ્યા તે શ્રી ગોપીકાલકારજીને માથે ઉદ્દેપુરમાં ખીરાજે છે.

૫ શ્રી ગોવર્ધનનાથજી ગૌરસ્વરૂપ—સ્વામિનીજી સહીત શ્રી ત્રીકમજી રણજોડજીને માથે કાશીમાં ખીરાજે છે.

૬ શ્રી છોટાજી—તે નારાયણસના સેવ્યા તે શ્રી વ્રજ-નાથજીને માથે નગરહઠામાં ખીરાજે છે.

૭ શ્રી મહનમોહનજી—તે જમણના સેવ્ય તે હાલ
હાજીપરવાળાં શ્રી શોભાવહુજીને માથે પોરખંદરમાં ખીરાજ છે.

૮ શ્રી દ્વારકનાથજી—તે શ્રી શોભામેટીજીના સેવ્યા
તે હાલ શ્રી લાલમણીજીના લાલજી શ્રીવિકુલેશજીને માથે
અમરેલીમાં ખીરાજ છે.

૯ શ્રી બાલકૃષ્ણજી—તે કૃષ્ણમટના સેવ્યા તે હાલ
તેના વંષજે માથે રાજકોટમાં ખીરાજ છે.

૧૦ શ્રી અહમુતરાયજી—(શ્રી ગિરિરાજમાંથી) શ્રી
ગોકુલનાથજીના સેવ્યા તે હાલ શ્રી પુરપોત્તમજીને માથે
મથુરાજીમાં ખીરાજ છે.

શ્રી મહાયાર્યજી મહાપ્રભુજીની પાદુકા
ખીરાજે છે તે સ્થલ.

૧ શ્રી ગોવર્ધનનાથજીના નિજમંદિરમાં શ્રી નાથદ્વારામાં.

૨ શ્રી નવનીતપ્રિયાજીની પાસે શ્રીજીદ્વારમાં.

૩ શ્રી મથુરેશજીની પાસે શ્રી કોટામાં.

- ૪ શ્રી વિહલનાથજીની પાસે શ્રીજીદ્વારમાં.
- ૫ શ્રી દ્વારકાનાથજીની પાસે શ્રી કાંકરોલીમાં.
- ૬ શ્રી ગોપુલનાથજીની પાસે શ્રી ગોપુલમાં.
- ૭ શ્રી ગોકલચંદ્રમાજીની પાસે શ્રી કામવનમાં.
- ૮ શ્રી મદનમોહનજીની પાસે શ્રી કામવનમાં.
- ૯ શ્રી મદ્યાર્યજી મહાપ્રભુજીના મંદિરમાં ડોટામાં.
- ૧૦ શ્રી ડોટામાં ભટજીને માથે.
- ૧૧ શ્રી મદ્યાર્યજીના મંદિરમાં શ્રી ગોપુલમાં.
- ૧૨ શ્રી ગોપાલલાલજીની પાસે કાશીમાં.
- ૧૩ શ્રી હાજીપરવાળાં શોભાવહુજીને માથે પોરખંદરમાં.
- ૧૪ શ્રી મગનજી ઠઠાવાળાની પાસે જુનાગઢમાં.

આશ્રય પત્રિકા.

આ પુસ્તક છપાયા અગાઉ જે સજ્જનોએ ઉદાર દિલથી સહાયતા કીધી છે તેઓનાં નામની ટીપ:—

મુખર્ષ	નકલ.
રા૦ રા૦ બાલકૃષ્ણ લક્ષ્મણ પાટક યુકસેલર.	૨૫
હિતૈશી પુષ્કરણા જ્ઞેશી, ધરમશી નરશી... ..	૧૦
સ્નેહી સોની, જમુનાદાસ ઘેનાભાઈ	૫
વૈષ્ણવ કન્હીયાલાલ	૫
વૈષ્ણવ કેદારનાથ જગન્નાથ	૫
રા૦ રા૦ હગનલાલ ભવાનીશંકર શાસ્ત્રી ..	૩
કંકર દયાળ ગોપાલજી. *	૩
મુલતાની ગોવર્ધનદાસ વલ્લભદાસ.	૩
„ રતનચંદ ચાંદુભટ્ટ	૨
ચોકસી જમુનાદાસ તલકચંદ	૨
શા૦ ગિરિધર આદીતરામ વડનગરવાળા	૨
કંકર દામોદર માધવજી	૨
„ કૃષ્ણદાસ જીવણ..	૧
„ હરિદાસ માવજી..	૧
શા૦ ગુણ જાદવજી	૧
કંકર નથુ ભોજા	૧
શા૦ ભાઈચંદ હેમરાજ ધોરાજીવાળા.	૧
„ તલકચંદ બોધા ખરેજીવાળા.	૧

मुंअर्ध.

नकुल.

शा० माधव७ वि० मोतीयंद पोरअंदरवाणा	...	...	१
„ माणुकर्यंद वि० हेमयंद रडीजवाणा...	...	...	१
पुरोहीत, वाल७ इगनाथ७ गिरिनारा	...	...	१
पारेअ, मनसुअलाल वल्लभ७...	...	...	१
देशाध भूलयंद वल्लभदास	...	...	१
शा० विक्रमदास मोतीयंद कुतीआणुवाणा.	...	...	१
„ पीतांबरदास माधव७	...	...	१
„ त्रीभोवनदास अलीदास	...	...	१
„ पुरषोत्तम करमयंद.	...	...	१
„ वासणु७ तुलसीदास	...	..	१
वैणुव अलीदास मोरार७	...	...	१
शा० ललुभार्ध छगनलाल	...	...	१
„ ललुभार्ध प्रणलाल...	...	...	१
„ नरोत्तमदास अमुलअदास मेसाणुवाणा	...	...	१
„ भूलयंद वीरयंद...	...	...	१
„ दामोदरदास अुशालदास	...	...	१
„ धरणीधरदास जेठाराम	...	...	१
„ मोहोडम अेवर	...	...	१
जडीआ, मणिलाल न्दानाभार्ध...	...	...	१
„ विक्रमदास मगनलाल	...	...	१
इकर दयाव टोपणु	...	...	१
„ हरिदास दयाव	...	...	१

મુંબઈ					નકલ.
દકર મૂલજી આણંદજી	...	...	...	...	૧
સુલતાની. ઈશ્વરદાસ નારાયણદાસ.	...	...	...	...	૧
„ ઈશ્વરદાસ મેઘજીમલ	...	...	...	...	૧
„ આસનમલ મગનમલ	...	...	...	...	૧
„ રૂપચંદ તીર્થદાસ	...	...	...	...	૧
શાં પરમાણંદ ઉત્તમરામ	...	...	...	...	૧
„ ભગવાનદાસ મૂલચંદ	...	...	...	...	૧
ચીસ્ટી, લાલજી પીતાંબર કારપેન્ટર યુકસેકર	...	...	...	...	૧૧
વેંજણુવ લક્ષ્મદાસ વીરજી	...	...	...	...	૧
દકર પુરૂષોત્તમ લલાબાઈ	...	...	...	...	૧
„ પરમાણંદ ખીમજી.	...	...	...	...	૧
વેંજણુવ ઝોંધવજી જીવરાજ	...	...	...	...	૧
ભગત ખીમજી પરચત.	...	...	...	...	૧
મણીઆર, બકોલ પોપટ ભાવનગરવાળા...	...	...	...	...	૧
શાં અંબાઈદાસ વિં ગોપાલજી	...	..	...	...	૧
„ મોતીચંદ વિં હરખચંદ	...	...	...	...	૧
પુરોહિત વિંબોડીયા ચત્રભુજ ખીમજી ગિરિનારા	...	...	...	...	૧
શાં ગોકુલદાસ ભીખા..	...	...	...	...	૧
„ લીલાધર વિં કરમચંદ ગાંધી આમણાસાવાળા	...	...	...	...	૧
„ હંસરાજ હેમરાજ..	...	...	...	...	૧
„ લાલજી જીવરાજ...	...	...	...	...	૧
„ વિકૃલદાસ લાલા ...	...	...	...	...	૧
દકર મૂલજી જેઠા	...	...	...	...	૧

મુખ્ય					નકત્ર.
હકકર કુંવરજી વીસનજી	...	...	...	...	૧
„ લક્ષ્મિદાસ વીશ્રામ.	...	...	...	...	૧
શાં મકનજી પ્રેમજી...	...	...	...	...	૧
મિત્રમણિ કૃષ્ણજી સુંદરજી પાઠ..	..	..	...	પ્રેક્ષંટ...	૧
મિત્રમણિ કૃષ્ણજી જયકૃષ્ણ	...	...	...	પ્રેક્ષંટ ..	૧
મિત્રમણિ વેલજી ચત્રભુજ મુખીઆજી ગિરિનારા ઠાકર પ્રેક્ષંટ...					
જ્ઞેશી દુલભજી મદનજી ગિરિનારા	...	...	...	...	૧
શાં ભગવાન વહરાજ..	...	...	...	...	૧
„ રણુછોડદાસ લક્ષ્મિદાસ મોદી પલસાણુવાળા	...	...	...	...	૧
હકકર પ્રાગજી વલ્લભજી.	...	...	...	...	૧
ગેતા પ્રાગજી ડાહ્યાભાઈ.	...	...	...	...	૧
હકકર વીસનજી દેવજી ...	...	...	...	...	૧
„ સુંદરજી દેવજી ...	...	...	...	...	૧
„ વિદુલદાસ આણુંદજી.	...	...	...	...	૧

ઉમરેઠ.

માનવંતા મહેરખાન શાં લલુભાઈ દીપચંદ.	...	...	...	...	૨૫
------------------------------------	-----	-----	-----	-----	----

માધવપુર.

જ્ઞેષ્ઠાંધુ વહાલજી વિં દામોદર...	...	...	...	પ્રેક્ષંટ...	૧
સ્નેહી જ્ઞેશી લાલજી ચત્રભુજ	...	...	...	પ્રેક્ષંટ...	૧
સ્નેહી પુરોહિત કલ્યાણજી મૂલજી ..	...	...	...	પ્રેક્ષંટ...	૧
હિતૈશ્રી દામોદર શામજી વૃંદાવન.	...	...	...	પ્રેક્ષંટ...	૧

ରତନାମ.				ନକ୍ଷ.
ଶାଠ ରଘୁଘୋଷଦାସ	ମନସୁଞ୍ଚରାମ...	...	...	୧
„ ଅଂଧାଳାଳ	ହରିବଲ୍ଲଭଦାସ	...	...	୧
„ ବୈଞ୍ଜୁବ	ନାଥଞ	...	...	୧
„ ମଗନନାଳ	ରଘୁଘୋଷଦାସ	...	...	୧

ବିଂଗୋରଣା.

ଶେଠ ଉପେନ୍ଦ୍ରଦାସ	ଦ୍ଵାରକ'ଦାସ	...	...	...	୧
ଝଙ୍କର	ବିକ୍ରମଦାସ	ଘୀରଞ.	...	...	୧
„	ବିକ୍ରମଦାସ	କାନଞ...	...	...	୧
ମିତ୍ରମଣ୍ଡି	ଞ୍ଵେଶୀ	ଘରମଶୀ	ଗୋପାଳଞ	...	୧
ଝଙ୍କର	ଘୁରୀରଞ	ଟୋପଞ	...	...	୧
„	ଗୋକୃତ୍ନଦାସ	ଟୋକରଶୀ.	...	...	୧
„	ଘାଘଞ	ଘେହେରାଞ	...	...	୧
„	ଘୁଞ୍ଚୋତ୍ତମ	ଘେଳଞ	...	...	୧
„	ଘଢ଼ନାଳଦାସ	ଘାଳଞ.	...	...	୧
„	କୃଷ୍ଣଦାସ	ଘୁରଞ	...	...	୧

କଳୀଝୋଟ.

ଶେଠ	କଲ୍ୟାଣଞ	ଘୁଞ୍ଚନ୍ଦରଞ.	...	...	୨
„	ହରିଦାସ	ଞ୍ଵୀମଞ...	...	...	୨
„	ନାନଞ	ମକନଞ	...	...	୧
„	ଘାଳଞ	ନଥୁ	...	...	୧
ମିତ୍ରମଣ୍ଡି	ଞ୍ଵେଶୀ,	ରଘୁଘୋଷଦାସ	ମମନାଣ୍ଡୀ	ଘୁକ୍ତେର...	୧୫

કલોકાર.	નકલ.
વૈષ્ણવ ભીમજી પદમશી શ્રીબાલકૃષ્ણજીના મુખીઆજી ...	૧
શાં ચુનીલાલ હરિવલ્લભદાસ	૧
માનવંતા પ્રાઈવેટ સ્કુલમાસ્તર મૂલજી ખીમજી ...	૧
દકકર દામજી વિં રાએશી	૧
,, ભગવાનદાસ પુરૂષોત્તમ	૧
ભણુસાલી ધરમશી બાણુજી	૧
,, વેલજી આસર.	૧
દકકર ટોકરશી મેઘજી... ..	૧
,, ખટાકિ પુરૂષોત્તમ... ..	૧
,, લાલજી વીરજી	૧
,, ત્રીકમદાસ કાનજી.. ..	૧
શાં ગોકલદાસ મદનજી.	૧

કોચીન.

મિત્રમણિ કોઠારી, દેવચંદ ચત્રભુજ ... .. પ્રેઝન્ટ...	૧
--	---

અલપદ.

મિત્રમણિ દકકર બદવજી પ્રાગજી પોરબંદરવાળા.	૧
,, ,, લાલજી વીસનજી ,, ...	૧
માનવંતા પ્રાઈવેટ સ્કુલમાસ્તર માધવદાસ સવજી રાજકોટવાળા.	૧
દકકર નારાણદાસ વિં રામદાસ કચ્છ નલીઆવાળા... ..	૧
,, મેઘજી હેમરાજ	૧
મિત્રમણી ભટ નરોત્તમ વિપ્ણુરામ પોરબંદરવાળા... ..	૧

ଅଧ୍ୟାୟ.

ନକ୍ଷ.

ସେନ୍ଦ୍ରୀ ଜେଶୀ ଉପନିବିଧାନ ଗୋଷ୍ଠୀ କବ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀବାଣୀ	୧
ଝର ନାନଞ୍ଜ ବିଂ ଧାରଣୀ କବ୍ୟ ନରୀୟାବାଣୀ	୧
,, ଚନ୍ଦ୍ରରାଜ ଶ୍ରୀକ୍ରମଞ୍ଜ ପୋରଞ୍ଜରବାଣୀ	୧
,, ଉପାଧି ଗୋଷ୍ଠୀ ପୋରଞ୍ଜରବାଣୀ..	୧
,, ଗୋଷ୍ଠୀ ଲାଜଞ୍ଜ	୧
,, ଗୋଷ୍ଠୀ ଶ୍ରୀକ୍ରମଞ୍ଜ ପୋରଞ୍ଜରବାଣୀ	୧
,, ଦେବଞ୍ଜ ବିଠ୍ଠରଞ୍ଜ	୧
,, ଲଗନଞ୍ଜ ଗାଞ୍ଜ	୧
ଶାଂ ଗୋଷ୍ଠୀରଞ୍ଜ ବିଠ୍ଠରଞ୍ଜ ପୋରଞ୍ଜରବାଣୀ	୧
,, ଲାଜା ଗୋଷ୍ଠୀ	୧

ଶ୍ରୀକ୍ରମଞ୍ଜ ଗୋଷ୍ଠୀ.

କ୍ରମଞ୍ଜ ଗୋଷ୍ଠୀ ଶ୍ରୀକ୍ରମଞ୍ଜ ଗୋଷ୍ଠୀ	୧
ଶାଂ ଗୋଷ୍ଠୀରଞ୍ଜ ଗୋଷ୍ଠୀ	୧

କୋଷ.

ଝର ଉପାଧି ଗୋଷ୍ଠୀ ଲାଜା	୧
-----------------------------	---

(ପରଞ୍ଜରଞ୍ଜରଞ୍ଜ) ଗୋଷ୍ଠୀ.

ଗୋଷ୍ଠୀରଞ୍ଜ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୋଷ୍ଠୀ	୧
ଶାଂ ପରଞ୍ଜରଞ୍ଜରଞ୍ଜ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୋଷ୍ଠୀ	୧
,, ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୋଷ୍ଠୀ	୧
,, ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୋଷ୍ଠୀ	୧

(परस्थानगतिक) लारैनपुंहर.

शेठ व्यासनमल धुलनमल	...	...	...	...	१
„ गोपालदास वसंधमल	...	...	...	...	१
„ विष्णुदास ललणुदास	...	...	...	...	१
„ पीतांबरदास भूलयंद	...	...	...	...	१
„ स्वामीदास भूलयंद.	...	...	...	...	१
„ दामोदरदास तारायंद	...	...	...	...	१
„ वशुमल लुलुमल.	...	...	...	...	१
„ भूलयंद गोकुलदास.	...	...	...	...	१
„ भगुमल मयाराम...	...	...	...	...	१
„ हसरदास पराणुमल	...	...	...	...	१
„ धरीआनामल भूलयंद	...	...	...	...	१
„ इतनमल भूलयंद...	...	...	...	...	१
„ पुरपोतमदास तीरथदास	...	...	...	...	१
„ गंडामल गंगाराम..	...	...	...	...	१
„ गंगाराम जेठानंद.	...	...	...	...	१
„ भीमनमल पुशालदास.	...	...	...	...	१
„ वीडमदास प्रेहेलाददास.	...	...	...	...	१

सिद्धपुर.

शा० युनीलाल भूलयंद महेता...	...	...	...	१०
-----------------------------	-----	-----	-----	----

જાહેર ખપ્પર.

મારા તરફથી પ્રસિદ્ધ થયેલાં પુસ્તકો નીચે લખેલા ઉદાહરણથી મળશે.

	રૂ.	આ.	પૈ
દીનતા આશ્રયનાં પદસંગ્રહ	૦	૬	૦
પુષ્ટિમાર્ગીય નિત્યનિયમ પાઠ	૦	૧	૬
છાસઠ અપરાધ (શ્રી હરિરાયજી કૃત)	૦	૪	૦
વહ્નભાષ્યાન અને મૂળપુરુષ	૦	૧	૦
રાસલીલા ભાગ ૧ આવૃત્તિ બીજી	૦	૮	૦
રાસલીલા ભાગ ૨ "	૦	૮	૦
શ્રી આચર્યજી જન્મચરિત્ર પ્રકાશ	૦	૪	૦
શ્રી ગોકુલ વૃદાવનના ચંદ્રાવળી	૦	૧	૦
તીર્થયાત્ર પ્રબંધ	૦	૪	૦
નિત્યલીલા તથા વનખેલલીલાના ચંદ્રાવળી	૦	૨	૦
શ્રી યમુનાજીના ૪૦ પદ	૦	૧	૦
મોહનમાલા (ચોરાસી વૈષ્ણવ અને બસો આવન વૈષ્ણવની અતુક્રમ દોહાવળી)... ..	૦	૪	૦

એ શિવાય બીજા પણ વૈષ્ણવ ધર્મનાં પુસ્તકો મંગાવવાથી કીક્રા-યત ભાવે મોકલી આપવામાં આવશે.

ઠેકાણું;—મુંબઈ, ભૂલેશ્વર ખજાર, }
પત્રાવડી અને દડીઆની દુકાને. }

રેવાશંકર વેલજી જાની

વૈષ્ણવ ધર્મનાં પુસ્તકો

પ્રસિદ્ધ કર્તા.

